

BRUDZEW, DOBRA, KAWĘCZYN, MALANÓW, PRZYKONA,
ŚWINICE WARCKIE, TULISZKÓW, TUREK, UNIEJÓW, WŁADYSŁAWÓW

24 XI 1991

Cena 2000 zł

W Turku przez ponad pół wieku nie ukazywało się żadne regularne pismo lokalne. Przed II wojną światową rolę gazety miejskiej pełnił tygodnik „Echo Tureckie”. Dziś pragniemy do tej tradycji nawiązać.

„Echo Turku” jest pismem spraw lokalnych. Będzie informowało o wydarzeniach z miasta i dziesięciu okolicznych gmin, będzie publikowało materiały na temat problemów społecznych, kulturalnych, ekonomicznych i politycznych. Będzie udostępniało swe łamy dla anonsów, listów, telefonów i interwencji zgłoszonych przez Czytelników. Będzie również przeznaczając miejsce dla tych, którzy chcą z gazetą współpracować i ją współtworzyć.

W ciągu ostatnich lat w całej Polsce powstało wiele pism miejskich, gminnych i osiedlowych. Turek nie może być na końcu tej listy. Najwyższy czas, aby i nasze miasto miało swoją kronikę pisaną co dwa tygodnie.

Ufni w życzliwość i pomoc mieszkańców Ziemi Turkowskiej, rozpoczynamy edycję pierwszego regularnego pisma w Turku w III Rzeczypospolitej.

Zespół Redakcyjny

ZJAZD TURKOWIAN

Po długotrwałych przygotowaniach, w dniach 9-11 listopada odbył się Zjazd Turkowian z kraju i ze świata. Przybyli ludzie, dla których słowo Turek znaczy Ziemia Rodzinna.

Zjazd stanowił kulminacyjny moment obchodów 650-lecia miasta Turku. „RAZ NA 650 LAT” — ZDJĘCIA I REPORTAŻ NA STR. 8-9.

Wójtowie we Francji

W dniach od 2 do 13 listopada wójtowie gmin Przykona i Turek przebywali we Francji. Odbywali tam specjalnie przygotowane szkolenie w zakresie samorządności lokalnej i działalności nowoczesnej administracji. Ich pobyt zorganizowany został przez Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych. Z całej Wielkopolski (pięć województw) wyjechało 50 wójtów, w tym pięciu z konińskiego. O wyborze Przykony i Turku zdecydowało losowanie. Można więc powiedzieć, że wójtowie tych gmin mieli szczęście.

(a)

Numer listy	zdobyte głosy w procentach
2. 4,20
3. 2,56
7. 2,24
8. 1,27
12. 2,91
13. 3,47
17. 7,45
23. 2,17
30. 9,52
41. 8,60
42. 2,75
43. 1,94
46. 2,01
49. 0,35
53. 0,91
54. 9,60
60. 23,89
62. 1,14
63. 4,15
66. 3,99

W wyborach wzięło udział 47,32 proc. uprawnionych mieszkańców miasta.

Sojusz lewicy przed KPN

SENAT

Bogdan Boroński — 6 proc., Piotr Chojnacki — 12,61 proc., Eugeniusz Grzeszczak — 4,22 proc., Czesława Gutkowska — 4,54 proc., Zbigniew Kasztelewicz — 4,39, proc. Andrzej Kończak — 10,92 proc., Włodzimierz Kowalczyk — 2,31 proc., Piotr Kubiak — 8,86 proc., Mirosław Pobjojewski — 4,85 proc., Jerzy Szyburski — 6,56 proc., Tadeusz Wojdyński — 9,72 proc., Jerzy Żurawiecki — 25,02 proc.

SEJM

Numery list: 2 — Polskie Stronnictwo Ludowe — Sojusz Programowy. 3 — „Solidarność Pracy”. 7 — „Chrześcijańska Demokracja”. 8 — „Stronnictwo Demokratyczne powstałe w 1937 roku”. 12 — Porozumienie Obywatelskie Centrum „POC”. 13 — Komitet Wyborczy Porozumienie Ludowe. 17 — Wyborcza Akcja Katolicka. 23 — Stronnictwo Narodowe. 30 — Okręgowy Komitet Wyborczy NSZZ „Solidarność”. 32 — Kongres Liberalno Demokratyczny. 41 — Konfederacja Polski Niepodległej. 42 — Unia Polityki Realnej. 43 — Koalicja Partii Zielonych i Ekologicznej. 46 — „Partia Wolności”. 49 — Blok Ludowo-Chrześcijański. 53 — „Zdrowa Polska” — Sojusz Ekologiczny. 54 — „Unia Demokratyczna”. 60 — „Sojusz Lewicy Demokratycznej”. 62 — Polska Partia Ekologiczna-Zieloni. 63 — Polska Partia Przyjaciół Piwa (PPPP). 66 — Blok Przemysłu i Środowisk Technicznych.

Zakład Produkcyjny JOAN FOLEX

62-700 TUREK, ul. Piękna 14
tel. 49-83

OFERUJE

- ★ torebki foliowe o szerokim zastosowaniu,
- ★ torebki na odpady,
- ★ papier śniadaniowy,
- ★ reklamówki,
- ★ folię aluminiową,
- ★ opakowania foliowe do kwiatów o szerokiej gamie kolorów i rozmiarów wg życzenia klienta.

OPAKOWANIA PRZEZNACZONE DO CELÓW SPOŻYWCZYCH POSIADAJĄ ATEST!

Przedsiębiorstwo
Państwowej Komunikacji
Samochodowej

w Turku ul. Gwardii Ludowej 9, tel. 47-50

WYKONUJE:

badania techniczne i diagnostykę pojazdów samochodowych, formowanie i ładowanie akumulatorów, smarowanie, mycie i drobne naprawy poj. samoch.

OFERUJE DO ZAGOSPODAROWANIA:

plac utwardzony i oświetlony o pow. 600 m kw. i część stanowisk zaplecza technicznego.

DYSPONUJE:

wolnymi miejscami w hotelu i możliwościami organizacji wycieczek zagranicznych.

Kukułcze jajo w Kaczkach

W Kaczkach Średnich gm. Turek, przedszkolaki nie mogą doczekać się uruchomienia swego przybytku. Jest lokal, wójt gminy gotów jest przekazać środki na półtora etatu pe-

dagogicznego, dyrektor delegatury kuratorium zadeklarował się zrezygnować z pobierania czynszu za lokal oraz obiecał udzielić pomocy przy organizowaniu przedszkola, a rodzice

trzynastu przedszkolaków interweniuje gdzie się da, wykazali już sporo energii w staraniach o sfinalizowanie sprawy. Okazuje się jednak, że to nie wystarcza. Nie wiadomo kto miałby wystąpić z inicjatywą uruchomienia przedszkola, czyli kto ponosiłby główne koszty utrzymania placówki. Problem pozostaje otwarty, przedszkole zamknięte, a dzieci czekają. (A)

Okręgowa Komisja Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Poznaniu oraz Muzeum w Turku usilnie proszą osoby, które znają przedstawionego na fotografii mężczyznę o pilny kontakt, podajemy adres: Muzeum 62-700 TUREK, pl. Wojska Polskiego 1, Ratusz, tel. 41-60-

Fotografia przedstawia ppor. KAZIMIERZA PIETRASA, ur. 9.03.1914 r. aresztowany 7.07.1942, zamordowany w Radogoszczy 2.03.1943 r.

Prosimy o kontakt szczególnie osoby, które zetknęły się z tym oficerem w ostatnich latach przed wybuchem wojny oraz w pierwszych latach okupacji w Turku lub dawnych powiatach: tureckim, konińskim i kolskim. Mógł posługiwać się innym nazwiskiem, jeden z pseudonimów „PIETRASIK”.

Fotografia jest reprodukcją portretu ołówkowego wykonanego przez współwięźnia w Radogoszczy

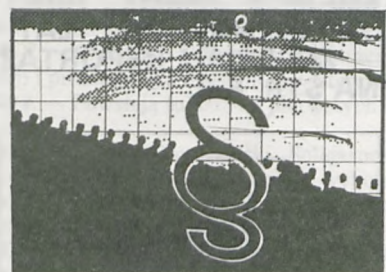

Kto może — niech pomoże

Nie prowadzimy żadnych remontów, nie ma pieniędzy na szklenie okien, na zakup środków czystości i innych materiałów, które są niezbędne, aby szkoła mogła w miarę normalnie funkcjonować. W nadchodzącym okresie jesienno-zimowym grozi nam, że będziemy pracować w niedogrzejanej i słabo oświetlonej szkole. Tragiczną wręcz sytuacją jest w dziedzinie zaopatrzenia szkoły w pomoce dydaktyczne. Posiadane pomoce ulegają zużyciu, a nie mamy żadnych możliwości dokonywania bieżących zakupów.

Tak brzmi fragment apelu, który został wystosowany przez dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 Franciszka Pyziaka do niektórych rodziców dzieci uczących się w tej szkole. Listy z prośbą o pomoc wysłano do 43 rodziców (uczniów jest 930). Do 21 października zareagowały trzy osoby. *Otrzymałmy 10 m sześciennych drewna od właściciela tartaku oraz pieniądze od dwóch osób: pół miliona i milion zł. Wszystko zostało natychmiast zużytkowane, m.in. na zakup zamków do drzwi oraz na uzupełnienie wyposażenia gabinetu lekarskiego — relacjonuje dyrektor Pyziak. Dodajmy, że Urząd Skarbowy zapewnił, iż w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej przekazana szkole dotacja zostanie odjęta od podstawy opodatkowania. (P)*

Podajemy nr konta Komitetu Rodzicielskiego przy Szkole Podstawowej Nr 4 w Turku: BS O / Turek 911405-1993-132-5.

Wspomnienia emerytowanego kapitana policji, pracującego w turkowskiej komendzie od 1948r. Będąc inspektorem nadzoru miał on wgląd we wszystkie sprawy prowadzone przez posterunki terenowe.

W roku 1958 wzrosła gwałtownie liczba włamań i kradzieży, głównie do sklepów na terenie gmin południowych i wschodnich powiatu turkowskiego. Z czasem w miejscowej komendzie zaczęto zdawać sobie sprawę z pewnych wspólnych cech łączących większość tych przestępstw. Ten sam sposób włamania (zerwanie kłódki), działanie pod osłoną nocy, zazwyczaj z piątku na sobotę - poszlaki te wskazywały na jedną osobę (lub osoby). Funkcjonariusze MO mieli wówczas bardzo mądrego psa wabił się „Jokaj”, który zawsze wskazywał ten sam kierunek wycofywania się przestępców z łupem: w kierunku miasta. Pomimo tych danych, schwytanie sprawców odwlekało się w czasie, a kradzieże nasilały się. Raporty milicyjne donosiły: 10 sierpnia okradziono kiosk przy ul. Chopina w Turku (2 tys. zł, 14 października włamanie do sklepu spożywczego

w Tarnowej (7300 zł), 26 października podobne włamanie w Miłaczewku (8 tys. zł). Ponieważ milicyjni informatorzy w terenie nie potrafili nam przekazać żadnych konkretnych danych, pozostało więc tylko jedno rozwiązanie: zasadzka.

Taką też decyzję podjęła Ko-

mie, którego już nie zdążył przeskoczyć. Tymczasem na progu sklepu trwała gwałtowna walka wręcz, w trakcie której przestępca zaatakował funkcjonariusza żelaznym łomem, ten zastawił się automatem i dopiero przybycie drugiego milicjanta zmusiło opryszkę do kapitulacji.

Strzały w Laskach

menda Powiatowa MO. W noc andrzejkową 29 listopada 1958 roku dwaj funkcjonariusze z Przykony wykonywali rutynowy objazd okolicznych sklepów licząc na przyłapanie sprawców w trakcie kradzieży. Szczególną uwagę zwrócono na sklep spożywczy w Laskach, gdzie miały miejsce już trzy włamania. Tam zamierzano urządzić zasadzkę. Dojeżdżając do sklepu milicjanci zauważyli wyrwaną sztabę i otwarte drzwi. Dwaj sprawcy myszkowali wewnątrz sklepu. Funkcjonariusze natychmiast spróbowali zamknąć złodziei w sklepie, ale jeden z nich wyrwał się ze środka i zaczął uciekać. Pomimo wezwań i strzałów ostrzegawczych przestępca nie zatrzymał się. Wówczas milicjant wycelował broń w oddalającą się postać... Trzy pociski trafiły uciekinię w prawy bok, śmiertelnie ranny zawiśł na pło-

W ten sposób doszło do zatrzymania dwuosobowej grupy przestępczej (ojczym i pasierb), która swoją działalnością ogromnie „wzbogaciła” statystykę przestępstw w powiecie turkowskim. Zabitym przestępcą okazał się niekarany przedtem mieszkaniec Turku, żyjący spokojnie z żoną i dziećmi, zatrudniony w „Mirandzie”. Jego kompanem był jego pasierb, zamieszkały na stałe w Bełchatowie. Obaj dokonali włamań w nocy objeżdżając teren rowerami. Łącznie włamali się do 48 obiektów. Oprócz pieniędzy rabowali artykuły przemysłowe, spożywcze, a nawet takie drobiazgi, jak igły i nici.

Przeciwko funkcjonariuszowi, który oddał strzały, prokurator wszczął śledztwo, co było normalną czynnością w takich wypadkach. Jednak użycie broni było uzasadnione i milicjant został uniewinniony. (A)

Pieniądze na Fundację

Pół miliona złotych przekazał naszym pośrednictwem burmistrz miasta Turku w latach 1936-39 ppor. Antoni Kawecki.

Suma ta zostanie wpłacona na konto Fundacji Przyjaciół Ziemi Turkowskiej.

Fundacja Przyjaciół Ziemi Turkowskiej została powołana do życia w sierpniu tego roku. Z inicjatywy przedstawicieli wielu środowisk naszego miasta w organizowaniu fundacji oraz jej finansowaniu wspaniale wzięli udział m.in. Krystyna Baranowska, Jerzy Żurawiecki, Ryszard Grzeszkiewicz, Wanda Grzeszkiewicz, Jerzy Wesolowski, Paweł Obersztyn, Maciej Fret, Grzegorz Piwoński, Maciej Kocik, Grzegorz Pawlak, Ryszard Rychlik, Krzysztof Merdziński, Andrzej Jarek, Barbara z żoną Cesarz.

Obecnie na koncie Fundacji znajduje się około 10 milionów złotych. Zainteresowanym podajemy numer konta: Bank Spółdzielczy Turku nr: 353034-648-132-5, z dopiskiem „Fundacja”.

Z GMIN

PRZYKONA

W dniu 25 października 1991 roku członkowie Zarządu Gminy odbyli wyjazdowe posiedzenie, na którym ocenili wykonanie zadań finansowo-rzeczowych. Przeprowadzili wizję lokalną na wszystkich inwestycjach gminnych. Zapoznali się z zaawansowaniem prac przy budynku Użyteczności Publicznej w Przykonie.

Wysoko ocenili postęp robót. Zobowiązali Społeczny Komitet i Wójta Gminy do czynienia starań, aby w I półroczu 1992 roku przenieść Urząd Gminy do nowego budynku. Dokonali również przeglądu nowo wybudowanych dróg gminnych w Psarach, Rogowie, Bądkowie, Boleszczynie, Smulsku, Radycznach, Sarbiczach i Ewinowie.

Ponadto w analizowanym okresie naprawiono we wsiach drogi wiejskie: Józefina, Wichertów Kol, Żeraniczki, Dąbrowa, Aleksandrów.

Z innych realizowanych zadań rzeczowych należy wskazać na: wyremontowanie budynku mieszkalnego PFZ w Bądkowie I, wybudowanie trzech przystanków autobusowych we wsiach Posoka, Sarbice, Dąbrowa. Wydatkowano 3 mld zł (AP)

DOBRA

Trwa zakładanie wodociągów we wsiach: Stefanów, Ostrówek, Skęcz-

niew. W Miłkowicach i Piekarach wkrótce oddanych zostanie trzysta numerów telefonicznych. Natomiast w samym mieście rozpoczęto układanie chodnika przy ul. Kościelnej (koszt 30 mln zł (AP))

KAWĘCZYN

W Kowalach Pańskich przebiega modernizacja i rozbudowa Szkoły Podstawowej. Stoją już mury i stropy. Brakuje jednak środków finansowych na kontynuowanie inwestycji. Otrzymanie 1 mld złotych pozwoliłoby prowadzić dalsze prace i budynek oddać do użytku w 1993 roku. Na uwagę zasługuje fakt, że Szkoła Podstawowa posiada 6 sal lekcyjnych dla 260 uczniów, a Szkoła Podstawowa w Młodzianowie kształci jedynie 8 uczniów. (JN)

MALANÓW

W ubiegłym miesiącu oddano do użytku 650 metrów drogi asfaltowej w Malanowa. W Kolonii Skarżyno 17 gospodarstw rolnych podłączono do wodociągu.

Ponadto Rada przekazała 180 mln złotych na budowę rowu ściekowego długości 300 metrów oraz na układanie chodnika długości 200 metrów. (JN)

UNIEJÓW

Na mocy aktu notarialnego z dnia 27.09.1991 roku powstała Fundacja na Rzecz Zagospodarowania Wód Termalnych — Uzdrawisko Uniejów. Siedzibą Fundacji jest miasto Uniejów. Za główne cele Fundacja obrała: wspieranie rozwoju gospodarczego Miasta i Gminy, doprowadzenie do zagospodarowania

złóż wód termalnych Uniejowa na cele lecznicze, sanatoryjne, utworzenie uzdrowiska.

Ponadto przewiduje się prowadzenie działalności służącej poprawie stanu ochrony środowiska Miasta Uniejowa i stanu zdrowotności mieszkańców. Majątek Fundacji stanowią: Fundusz założycielski — 17.900.000 zł oraz środki finansowe pochodzące z subwencji, darowizn, zysków z działalności gospodarczej. (JN)

WŁADYSŁAWÓW

Na ostatnim posiedzeniu Rady podjęto decyzję o budowie oczyszczalni ścieków. Wykonana już została dokumentacja. Do końca roku Rada przeznaczyła na ten cel 100 mln zł.

Ponadto podjęto decyzję o dofinansowaniu:

— Służby Zdrowia (m.in. 29.539.609 zł na zakup EKG)

— Oświaty (20mln dla Szkoły Podstawowej we Władysławowie i 20 mln dla Szkoły Podstawowej w Chylinie, 5 mln dla Społecznego Ośrodka Wychowawczego w Turku, 13 mln dla Szkoły Podstawowej w Wyszynie)

Dotację otrzymała również OSP we Władysławowie (34 mln zł). (JN)

TULISZKÓW

Trwa remont dworku rozpoczęty w 1988 roku. Prace finansowane są przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Wojewódzkiego (75%) oraz Urzędu Gminy (25%). Przewiduje się, że w połowie grudnia do odremontowanego dworku przeniesiony zostanie Miejski Ośrodek Kultury. (JN)

Z zakładów pracy

„TARA” Nie jest łatwo, nie było jednak przymusowych urlopów. 90 proc. produkcji „idzie” na eksport. Bariera zbytu towaru w kraju nie jest do przeskokoczenia. Rynek zawałony jest towarami z importu o niepewnej jakości, głównie z Chin i Tajlandii. Obecnie nie brakuje pieniędzy na płace i podatki. Zakład zainteresowany jest zwiększeniem zatrudnienia, ale dotyczy to osób wykwalifikowanych. Przy produkcji zatrudnionych jest około 450 osób, a możliwości zakładu sięgają 700 ludzi. Średnia płaca w systemie akordowym wynosi około 1.400 tysięcy złotych.

PKS Problem nadmiaru pracowników regulowany jest w sposób naturalny. W ostatnim czasie na emeryturę odeszło 13 osób, a w ciągu najbliższego 1,5 roku odejdzie następnych 9 osób. Ponadto od-

chodzą na własną prośbę ci, którzy bardziej „podpadną”. Wśród kierowców zarobki dochodzą do średniej krajowej, ale odbywa się to kosztem czasu pracy (ok. 220 godz. miesięcznie). Zarobki wśród pracowników administracji wynoszą średnio 1.100 tys. zł. Zakład prowadzi kilka dodatkowych form działalności gospodarczej przynoszących zyski. Jako jeden z nielicznych w kraju ma „konto na plusie”. W przyszłym roku jest zdecydowany płacić „popiwiek”, który wyniesie około 500 mln zł.

ELEKTROWNIA „ADAMÓW” Po kłopotach, w pierwszych mie-

siącach tego roku, doszło do pewnego porozumienia z KWB, dzięki czemu udało się obniżyć koszty produkcji energii elektrycznej. Sytuacja w pełni zostanie wyjaśniona dopiero w przyszłym roku. Zwolnień, z powodu zbyt dużej liczby pracowników nie było. Pewne nadwyżki osób zatrudnionych w administracji zostały zlikwidowane poprzez restrukturyzację i wypełnienie wolnych etatów powstałych po rezygnacji spóldzielni mieszkaniowej ze sprawowania nadzoru nad „blokami” elektrowni. Zarobki pracowników wynoszą średnio 2 mln zł.

Czyżby w podążaniu naszego kraju do Europy Turerek przeskoczył kilka przystanków i wysiadł w Japonii?

Wiele wskazuje, że tak! Bo oto już wkrótce ściany naszych domów będą mogły być pokryte japońskimi okładzinami ściennymi „Sajade”.

Jedynym dystrybutorem okładzin na polskim rynku, Gorzowski Zakład Usług Budowlanych, w najbliższym czasie utworzy w naszym mieście swój oddział.

Zdaniem dyrektora Zakładu Mieczystawa Suleja, sprowadzenie okładzin „Sajade” do kraju, a więc także do Turku, to wielki krok

w kierunku poprawy warunków naszego życia. Utworzone wyłącznie z naturalnych materiałów, jak bawełna i celuloza, okładziny te uzyskały najwyższą ocenę Międzynarodowego Instytutu Oceny Materiałów Budowlanych w Niemczech.

Okładziny pełnią również wiele ważnych funkcji. Posiadają bowiem zdolność izolacji uciążliwego hałasu, zmniejszają utratę ciepła, regulują wilgotność pomieszczeń. Szeroki jest także zakres ich zastosowania. Mogą

być użyte we wszystkich pomieszczeniach, na wszystkich materiałach, jak np. beton, drewno, metal.

Można więc mieć nadzieję, że już tylko chwile dzieli nas od zdrowego i wygodnego życia.

Joanna Nowicka

JAPOŃSKIE ŚCIANY

Po omacku

Nadchodzi zima. Opłaty mieszkaniowe są tak wielkie, że nie wszyscy mogą je realizować. Nie odnotowano jeszcze przypadków eksmisji, ale Rejon Energetyczny wyłączył już dopływ prądu wielu osobom zalegającym z opłatami. W październiku na terenie Turku pozbawiono prądu ośmiu odbiorców. Ich zaległości wynosiły łącznie 1 mln 337 tys. zł. Do tego należy dodać wysokie odsetki za zwłokę. Na razie nie są to jeszcze sumy, które byłyby niemożliwe do spłacenia, tym bardziej, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (Urząd Miasta p. 24) pomaga w wywiązaniu się z tych obciążeń. Miejmy nadzieję, że zima będzie lekka a Zakłady Energetyczne wykażą się większą cierpliwością we współpracy z MOPS. (A)

Muzykalni goście

W dniach 10-15 października przebywała w Turku orkiestra strażacka z Wiesmoor (RFN). Grali, śpiewali, zwiedzali, rozdawali czekolady i suwieniry.

Była to rewizyta, gdyż nasza orkiestra strażacka gościła w Niemczech już wiosną tego roku. Nawiazanie współpracy między muzykalnymi zespołami wiąże się z osobistymi kontaktami kapelmistrza Eugeniusza Grzelaka z Hermanem Wojciechowskim, turkowianiem, który w 1972 roku wyjechał do RFN. O wymianie orkiestr opowiada:

Program obu wizyt był zbliżony, koncerty, wycieczki, spotkania. Nasza orkiestra zwiedzała miasto, kościoły, kopalnię, mieliśmy spotkanie z burmistrzem, byliśmy na jednodniowej wycieczce w Warszawie. Andrea Wleslanger jedna z dwóch dziewcząt jest bardzo zadowolona z tej wizyty. W Polsce jest po raz pierwszy i zdumiewa ją fakt, że nie znając języka potrafi tak świetnie porozumieć się z Polakami na tematy muzyczne. I nie tylko. Andrea jest uczennicą ostatniej klasy gimnazjum i podobnie jak inni członkowie orkiestry nie jest wcale strażakiem.

Straż pożarna w Niemczech to instytucja, wokół której skupia się życie kulturalne i społeczne małych miasteczek, takich jak nasz ośmiotysięczny Wiesmar - tłumaczy Andrea.

W Turku, na początku goście dali koncert w sali Domu Strażaka, a w niedzielę grali na rynku. Potem zaprosili najmłodszych mieszkańców miasta do zwiedzania swojego autokaru. Można było dostać nalepki, czekolady i inne pamiątki.

Ostatnim akcentem wizyty było spotkanie z członkami chóru nauczycielskiego w klubie „Barbórka”, 14 października. Przy wspólnym stole zasiędlili miłośnicy muzyki i śpiewu z obydwu krajów. Mówiono i śpiewano po polsku, niemiecku, angielsku, a nawet po czesku. Przy tańcach i pioskach zabawa przeciągnęła się aż do północy.

Jesteśmy chyba jedynymi nauczycielami w Turku obchodzącymi dziś tak wesoło nasze święto - stwierdził prezes chóru Paweł Gruszczyński. Niemieccy goście opuścili Turku we wtorek rano. (a)

Herb miasta Wiesmoor

Z JERZYM ŻURAWIECKIM,

posłem na Sejm X kadencji rozmawia Andrzej Piasecki:

— Zazwyczaj gazety publikują wywiady z politykami wygranymi, tymi, którzy przeszli przez sito wyborów. Postąpimy przekornie i prosimy o wypowiedź Pana, kandydata na senatora, któremu się nie powiodło.

— Przede wszystkim pragnę z całego serca podziękować tym wszystkim, którzy darzą mnie zaufaniem i oddali swój głos na mnie. Drodzy wyborcy! Głowa do góry, zwycięstwo dopiero przed nami. Zapraszam wszystkich do wspólnej pracy.

— Ale nie jest to odpowiedź na pytanie dlaczego przegrał Pan wybory?

— Nie przyjmuję sugestii, że przegrałem wybory. Nie chodzi tu o wynik, którego oczywiście nie podważam, ale o pojęcie: polityk przegrany.

— Jak w takim razie należy interpretować pańską trzecią lokatę w walce o mandat senatora?

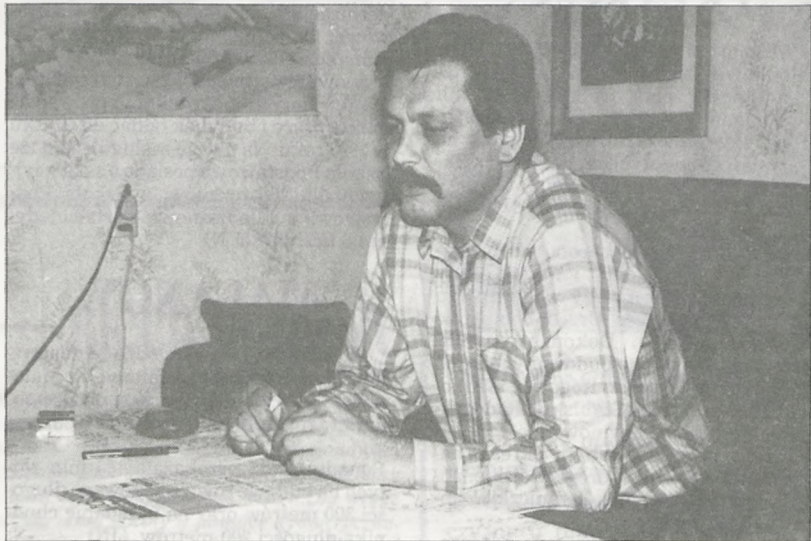
— Różnie. Jedni uważają, że jestem zbyt skromny jako polityk, że nie byłem zbyt

taniu ukryty zarzut: co to znaczy częste wyjazdy zagraniczne? Raz byłem we Francji na zaproszenie rodziny i środowisk polonijnych, ale na koszt własny, gdzie cały pobyt był poświęcony spotkaniom mającym na celu propagowanie naszego województwa oraz brałem tam udział w uroczystościach związanych z odsłonięciem tablicy pamiątkowej poświęconej żołnierzom polskim, którzy zginęli w obronie miasta Montbeliard. Raz byłem w Austrii (3 dni) na zaproszenie Związku Polaków w Austrii „Strzecha” z okazji 100-lecia tej organizacji. Natomiast pozostałe podróże były na wschód, niektórzy nie uważają je za wyjazdy zagraniczne. Wynikały z moich obowiązków w Sejmie. Przypomnę, że byłem przewodniczącym Grupy Parlamentarnej Polsko-Rumuńskiej i Polsko-Ukraińskiej. Jeżeli chodzi o Porozumienie Centrum, to faktem jest, że byłem współzałożycielem tej organizacji, ponieważ byłem przeciwny powstaniu monopartii „Solidarność”, na-

związany z miastem i jego mieszkańcami licznymi wspomnieniami z trudnych lat 80-tych, wspólnymi inicjatywami lokalnymi. W Biurze Poselskim zawsze było pełno interesantów, podejmowałem mnóstwo interwencji. Było wiele konkretnych efektów tej działalności. Ale nie wracajmy do zasług, jest jeszcze dużo pracy przed nami. Patrzmy w przyszłość.

prezydenta, że potrzebne są dwa lata stabilizacji politycznej. W tym czasie Niemcy zagospodarują dawne NRD, nasi wschodni sąsiedzi utrwalą swoją niepodległość lub pogrążą się w chaosie rewolucji. Polska musi ten czas właściwie wykorzystać.

— Zostawmy już wielką politykę. Jak wynik wyborów przyjęto w gronie pańskiej rodziny, przyjaciół?

Nie uważam, że przegrałem...

tomiast członkiem PC nie jestem, o co zresztą niektórzy mają do mnie pretensje. W sprawie projektu ustawy o ochronie życia poczętego zajmę stanowisko zgodne z moim chrześcijańskim systemem wartości, i jestem przekonany, że ten pogląd podziela wielu moich wyborców. Swoich idei nie będę dostosowywał do koniunktury politycznej, prędzej zostanę „osobą prywatną”.

— Powróćmy do aktualnych wydarzeń: szeroko rozumiana „Solidarność” nie zdobyła w naszym województwie mandatu senatora. Co Pan na to?

— Właśnie: „szeroko rozumiana Solidarność”. Proszę zauważyć, że nie doszło u nas do zgłoszenia wspólnej listy organizacji postsolidarnościowych. Ambicje partyjne okazały się większe niż możliwości. A przecież ludzie chcą głosować na tych, którzy chcą się porozumiewać, różnią się w zgodzie, interes wspólny przedkładają nad partykularyny.

— W skali województwa zabrakło Panu ok. 1000 głosów, ale w Turku był Pan pierwszy i to w stosunku 4:1 przed najbliższym rywalem. Czy zadziałał tu mechanizm patriotyzmu lokalnego?

— Być może. Mieszkam w Turku, jestem

— Jak Pan ocenia naszych obecnych posłów i senatorów?

— Nie chciałbym tu zajmować się oceną konkretnych osób. Nie jest to wskazane, ani potrzebne. Trudno też snuć jakieś porównania. W poprzedniej kadencji wypracowany został pewien model pracy parlamentarzysty (myślę o kontaktach z wyborcami), którego kontynuowanie może okazać się trudne. Posel będzie teraz bardziej reprezentował swą partię niż mieszkańców okręgu (dwóch województw). Dla pozyskania wyborców złożono liczne obietnice, łatwych rozwiązań, magicznych alternatyw. A wyborcy pamiętają to, co im się w czasie kampanii obiecywało. Na szczęście. Mogę przyrzec, że będę stał na straży realizacji tych obietnic.

— Jakie są pańskie prognozy polityczne dla Polski?

— Z wynikiem wyborów należy się pogodzić. Właściwie trudno było spodziewać się innego. Obawiam się jednak atmosfery niepewności i tymczasowości, jaka może towarzyszyć pracy parlamentu. Tak było pod koniec ostatniej kadencji: świadomość zbliżających się wyborów, naciski różnych grup społecznych, partykularyzm partyjny. W tym miejscu zgadzam się z poglądem

— Tutaj rzeczywiście mogę mówić o zwycięstwie. Porobiłem kilka zakładów i wszystkie wygrałem. Razem — 20 butelek szampa. Po prostu przewidziałem, że będę na trzecim miejscu.

— Na koniec sakramentalne pytanie: co dalej?

— Przez miesiąc zamierzam przestawić się do życia w skali mikro. Pozostawiam wiele zaległych spraw prywatnych, rodzinnych. Potem, zobaczymy. Mam już kilka ofert pracy: w samorządzie, administracji państwowej, w firmach prywatnych, dyplomacji.

— ...? — Z tej oferty na pewno nie skorzystam. Zamierzam tu pozostać i kontynuować realizację tego, co zaczęliśmy w roku 1980. innymi sposobami i w innych warunkach. Zawsze uważałem, że naprawę sytuacji w kraju należy rozpocząć od dołu. Zadeł parlament czy rząd nie zmieni oblicza naszego miasta czy powiatu, jeżeli nie zrobimy tego sami.

— Czy oznacza to, że będzie Pan kandydował w najbliższych wyborach samorządowych?

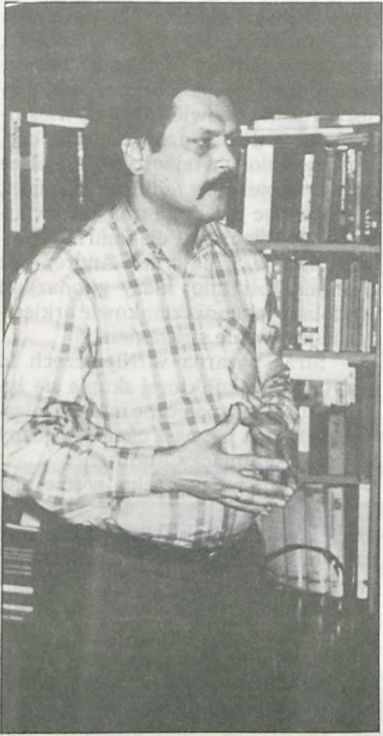
— Obwiam się, że wcześniej będą parlamentarne. I od razu uprzedzam pytanie: jeżeli tak się stanie, to będę kandydował jeszcze. Nie rezygnuję z aktywnego życia publicznego.

— Jakich są Pana konkretne plany w dziedzinie?

— Zamierzam rozpocząć starania o poprawę stanu przepływu informacji na szczeblu lokalnym. Często mieszkańcy Turku wiedzą lepiej o tym, co dzieje się w Warszawie niż w naszym mieście. Popieram pomysł z waszym pismem. „Echo Turku” ma szansę stać się odpowiednim informatorem w skali całego powiatu. Ale to za mało. Potrzebna jest również telewizja lokalna. To jeden z naszych celów, zarazem i środek do celu nadrzędnego: jakim jest praca na rzecz samorządu powiatowego, wspólne organizowanie robót publicznych, ograniczanie bezrobocia, tanie budownictwo komunalne, edukacja ekonomiczna itp.

— Panie Jurku, był Pan pracownikiem socjalnym, związkowcem, bezrobotnym, robotnikiem, posłem. Kim Pan będzie w roku 1992?

— Chcę pozostać optymistą.

agresywny i demagogiczny w czasie kampanii wyborczej. Nie „kupowałem” dziennikarzy, moja działalność parlamentarna nie była odpowiednio rozpropagowana. Informacje, które przekazywałem do prasy lokalnej rzadko publikowano. Nie drukowano tu też moich wystąpień sejmowych, tak jak to czyniono np. posłowi Domańskiemu. Dla przykładu podam, że ten wywiad jest pierwszy, jaki ze mną przeprowadza prasa lokalna. Wracając zaś do mojej kampanii wyborczej, to była ona raczej skromna.

— Właśnie. Można było zauważyć, że pańskie plakaty były najmniejsze — format A-4.

— Akurat te były wydawane przez NSZZ „Solidarność” bez mojej wiedzy, choć dziękuję związkowi za tę inicjatywę. Zależało mi, że kampania ma być skromna. Nie naruszyliśmy ordynacji wyborczej, jak czyniły to inne komitety wyborcze, których kandydaci głosili szacunek dla prawa. W ostatnim dniu część mojego sztabu nie wytrzymała i „zakleiała” Turek wbrew mej woli.

— Podobno jeden z członków Pana komitetu wyborczego powiedział, że robi Pan wszystko, by tych wyborów nie wygrać?

— ...

— A czy nie uważa Pan, że przyczyniły się do tego również niektóre elementy pańskiej działalności. Na przykład częste wyjazdy zagraniczne, współudział w powstaniu Porozumienia Centrum, czy też publicznie deklarowane poparcie dla senackiego projektu ustawy antyaborcyjnej.

— Zaraz, zaraz... Dostrzegam w tym py-

Turkowianie zainteresowali przeszłością swojego miasta, dyskutując w gronach oficjalnych i nieoficjalnych, od lat podejmowali problem nazewnictwa ulic Turku. Niezależnie oddzielających dyskutantów różnic politycznych, ideologicznych, zawodowych, socjalnych, wydaje się, że byli zgodni co do jednego — otóż uważali, że istnieje potrzeba, nawet konieczność upamiętnienia wybitnych turkowień, choćby w tak skromnym wymiarze jak nazwy ulic.

Zabieg ten służy bowiem popularyzacji regionalnej wiedzy historycznej, przecież zawsze zdarzyć się może, że jeden spośród tysięcy wnuczków zapyta jedną spośród tysięcy babć: „Kim był ten człowiek, cóż takiego zrobił, że mieszkamy przy ulicy jego imienia?” Może nawet ów wnuczek zapamięta odpowiedź babci.

„W temacie” regionalnego nazewnictwa ulic naszego miasta o życzliwym stosunku turkowień do własnej przeszłości świadczy jeden, szczególnie budujący z powodu swej wyjątkowości fakt — do roku 1989 — w mieście liczącym niemal trzydzieści tysięcy mieszkańców była jedna ulica, której nazwa, „ul. im. St. K. Kączkowskiego”, nawiązywała do tradycji lokalnej. Upamiętniając tylko jednego miesz-

kańca Turku, osobę patriotycznego nauczyciela miejscowego gimnazjum, który zginął pod budynkiem poczty na ul. Kaliskiej, dnia 11 listopada 1918 roku podczas pertraktacji z niechętnie opuszczającymi miasto Niemcami, my turkowianie wyraziliśmy umiarkowane zainteresowanie kolejami losów i dokonaniem naszych wybitnych współobywateli. A szkoda — poznanie życiorysów niektórych turkowień, życiorysów niezwykłych i powikłanych, często dramatycznie powiązanych z ważnymi momentami w dziejach miasta, stanowi może dobrą metodę zwalczania „kompleksu prowincji”, z którego przeżywanie zdaje się być udziałem wielu, a przede wszystkim młodych mieszkańców Turku.

Jakkolwiek nie zdarzyło się, aby turkowień z urodzenia protestował

przeciwko idei nazywania przynajmniej niektórych ulic imionami zasłużonych protoplastów, to jednak problem pojawia się przy próbie przejścia do konkretów. Otóż każda nieśmiała próba typowania osób, które wywodziły się z Turku i zaznaczyły swoją obecność w życiu publicznym i kulturalnym kraju, lub przysporzyły miastu pomyślności żyjąc tutaj, pracując i uparczywie zabiegając o dobro Turku, wywołuje burzliwe dyskusje, ujawnia brak społecznego konsensusu w tej ważnej, choć nie pierwszoplanowej kwestii. Zwyczajnie i po prostu mówiąc, turkowianie nie są zgodni co do tego, która z wybitnych osobistości naszych dziejów zasłużyła na „swoją” ulicę w mieście z turem w herbie.

Zapewne brakowi jedności przypisać należy fakt, że o ile autorowi

na, aczkolwiek odmowną odpowiedź. Pismo zawierało informację, że ulice Turku są już w zasadzie nazwane, istnieje wprawdzie jedna dotąd bezimienna, lecz w jej przypadku Rada zadała pryncypialne pytanie: Jakoby miało wyglądać, gdyby ulica Pietrzaków była w sąsiedztwie ulicy Władysława Gomułki??? Jako żywo, działacze Towarzystwa nie sugerowali Radzie, aby proponowana ulica Pietrzaków panoszyła się w bezpośrednim sąsiedztwie ulicy Gomułki, bądź na odwrót, ulica Gomułki brylowała obok ulicy braci Pietrzaków.

W istnienie tych tragikomicznych pertraktacji czytelnicy muszą uwierzyć na słowo, autorka czytała pismo, a następnie była świadkiem, jak jeden z rozwścieczonych działaczy Towarzystwa podarł wiekopomną odpowiedź

TRZY GRZYBY W BARSZCZU (1)

Turkowianie i nazwy ulic Turku

opowiada dyrektor Muzeum Rzemiosła Tkackiego
GRAŻYNA PIASECKA

Fotografia wykonana z okazji studniówki w 1937 r. Wśród uczniów turkowieńskiego gimnazjum Tadeusz Pietrzak, później żołnierz 29 pułku Strzelców Kaniowskich

reprodukcja A. Marzuchowski

wiadomo, a z racji pełnienia funkcji dyrektora muzeum interesowała się sprawą nazewnictwa ulic, w latach 1980-1988 do Miejskiej Rady (wówczas Narodowej) wpłynął jeden tylko oficjalny wniosek o nadanie którejś z ulic Turku nazwy regionalnej. Z wnioskiem wystąpiło w kwietniu 1985 roku Turkowskie Towarzystwo Kultury, prosząc o uhonorowanie braci Włodzimierza i Tadeusza Pietrzaków. W myśl zasady „cuius regio — eius religio” (czyja władza — tego religia), Towarzystwo zamierzające przecierać szlaki tradycji lokalnej zostało powstrzymane kulem zimnej wody na rozpalone głowy: otrzymało grzech-

na strzępy, pozbawiając miejscowe muzeum cennego dokumentu epoki.

Decyzja ówczesnej Rady Narodowej miała niewątpliwie charakter polityczny, bracia Pietrzakowie nie byli sympatykami komunizmu, ich poglądy polityczne cechował skrajny antykomunizm. W dobie obecnej, w okresie swobod politycznych i pluralizmu, należy pozazdrościć współczesnym organizacjom społeczno-politycznym oraz nieformalnym grupom nacisku, mogą one w sprawie nazw ulic Turku składać wnioski o treści całkowicie dowolnej, oby tylko zechciały to czynić przezwyciężając marazm organizacyjny, a także opieszałość w konkretyzowaniu własnych życzeń w formę pisma urzędowego, skierowanego do Rady Miejskiej.

Należy też współczuć obecnej Radzie Miejskiej — tylko poprzednie Rady Narodowe, z powodu obowiązywania cenzury, mogły nie obawiać się publicznej krytyki swoich decyzji — nie bójmy się tych słów, mogły nie obawiać się wyszydzenia ewentualnych curiosalnych odpowiedzi na wnioski obywateli.

Zapraszamy do dyskusji cdn.

Zapraszamy do dyskusji

KULTURA W NASZYM MIEŚCIE?

Z instytucjami kulturalnymi jest tak — wszyscy lubią mieć świadomość, że coś takiego istnieje, ale rzadko kto z nich korzysta.

Kultura, zwłaszcza w obecnej sytuacji, gdy jesteśmy wszyscy świadkami i jednocześnie uczestnikami zmiany gospodarki w naszym kraju z nakazowo-rozdzielczej na wolnorynkową, pozostając nieco w cieniu. Zagonieni i przytłoczeni codziennymi sprawami nie mamy czasu, by przeczytać książkę, posłuchać w spokoju i skupieniu muzyki, obejrzeć ciekawą i wartościową film, pójść do jakiegokolwiek instytucji kulturalnej.

W mieście takim jak Turek problem ten nabiera ostrzejszych barw. Zostało zamknięte jedyne kino — tej straty nie jest w stanie zniwelować. Miejski Dom Kultury mimo wysiłków pracującej w niej kadry i kierownictwa, nie potrafi zachęcić ludzi, by przychodzili na zajęcia w nim organizowane, a niestety pieniądze na organizowanie imprez kulturalnych nie ma zbyt wiele.

Ciekawy pomysł połączenia sztuki i gastronomii w Cafe Art nie przyniósł spodziewanego efektu. O muzeum mieszczącym się w ratuszu wspomnieć należy jedynie z przyzwyczajenia — chodzą do niego najczęściej wycieczki szkolne.

Rodzi się więc pytanie: Co z kulturą w latach przełomu ekonomiczno-politycznego? Czy wyżej wymienione instytucje mogą być skompensowane przez inne?

Faktem jest, że w ostatnich kilkunastu miesiącach zamiast jednej, mamy kilka księgarni. Namnożyło się także legalnych wypożyczalni kaset video (o reperuarze nieco później).

Powstało także kilka dyskotek, kawiarni, ale co dalej?

Na pewno przytoczone powyżej zjawiska są objawem, znakiem zmian, jakie będą zachodzić w skomercjalizowanej kulturze takiego miasta jakim jest Turek.

Chciałbym bardzo, by artykuł ten był wstępem do serii artykułów dotyczących spraw kultury w naszym mieście.

Już na koniec, lista najczęściej sprzedawanych w ostatnim czasie kaset video w sklepie „Ugali” przy ulicy 3-go Maja 26 (sklep specjalizuje się w muzyce heavy metal rock).

— „Cliff'em 'all” METALLICA

— „Rocking all over the years” STATUS QUO

— „The best of OMD” OMD

— „All around the world” BLUE SYSTEM

— „Step by step” NEW KIDS ON THE BLOCK

Teraz najczęściej sprzedawane kasetki foniczne:

— „Waking up the neighbours” BRAYAN ADAMS

— „Enter Sandman” METALLICA

— „One every street” DIRE STRAITS

— „From beyond” MASSACRE

— „Enema 3” ENEMA

Mariusz T. Krzyżaniak

Z wizytą u

WIESŁAWY OBERSZTYN

lekarza pediatrii, kierownika przychodni zdrowia przy ul. Armii Krajowej.

— Wybrała Pani nasze miasto jako miejsce swej pierwszej pracy zawodowej. Dlaczego?

— Pochodzę z Uniejowa, a z Turkiem byłam związana od dzieciństwa, stąd też pewne sentymenty, przywiązanie do rodzinnych stron. Myślę, że to zadecydowało o moim wyborze.

— Jak wyglądały pierwsze lata Pani pracy?

— To było w 1969 roku, czasy były bardzo trudne, brakowało lekarzy, środków ambulatoryjnych, środków transportu. Poza tym profilaktyka zdrowotna stała na bardzo niskim poziomie.

— A dziś?

— Jest o wiele lepiej. Obecnie w rejonie Turku jest aż sześć ośrodków pediatrycznych, jest też więcej środków. Poprawiła się również oświata zdrowotna. Dzisiaj matki z małymi dziećmi bardzo często zgłaszają się po porady, stąd też w przychodni zdarzają się kolejki, zwłaszcza w szczytowych sezonach, kiedy dzieci szczególnie narażone są na choroby.

— Co najczęściej dolega naszym milusińskim?

— Najczęstsze są dolegliwości przewodu oddechowego. Pojawiają się też przypadki schorzeń układu kostnego, co jest prawdopodobnie konsekwencją zwiększonej dawki fluoru, jaką aplikuje nam huta aluminium. Chorują głównie dzieci

małe, prowadzone do żłobków i przedszkoli. Im starsze, tym choroby są rzadsze.

— Czyli byłoby najlepiej, gdyby matki dzieci do lat 4 pozostawały z nimi w domu. A jeśli to jest niemożliwe?

— Tak rzeczywiście byłoby najlepiej. Ale na taki luksus niewielu może sobie pozwolić. Co mają robić pozostali? Po prostu dbać o zdrowie swoich pociech.

— Powróćmy do tematu Pani pracy. Jest Pani lekarzem pediatrią w rejonowej przychodni przy ul. Armii Krajowej. Czy tylko tam Pani pracuje?

— Nie, oczywiście mam dyżury w szpitalu, w pogotowiu, po południu przyjmuję pacjentów w domu. Ponadto pracuję w poradni pulmonologicznej dla pacjentów z rejonu Turku i Koła.

— Pulmanologia, to Pani specjalizacja zawodowa?

— Nie tylko. Oprócz choroby płuc u dzieci, czyli pulmonologii i oczywiście pediatrii specjalizuję się jeszcze w dziedzinie alergologii — choroby uczuleniowej.

— Czy leczyła Pani również własne dzieci?

— Tak, ale one na szczęście nie chorowały często. Może z córką było nieco więcej problemów.

— A zachęcałaby je Pani do pójsia w swoje ślady?

— Może inaczej: pragnęłabym tego, ale nie mam zamiaru wywierać na nie żadnego nacisku. Zresztą sama gdybym miała wybierać ponownie, postąpiłabym tak samo: ten sam zawód, ta sama specjalizacja.

— Mąż Pani jest ordynatorem na oddziale chirurgii, jest również radnym i na pewno ma jeszcze inne obowiązki. Co pozostaje dla Pani, czy są to tradycyjne zajęcia polskich kobiet: praca, dom, dzieci?

— Ostatnio wciągnęła mnie polityka. Kampania wyborcza do parlamentu i rezultaty tych wyborów, są to sprawy, które mnie zajmują, chociaż podobnie jak wiele kobiet mogę stwierdzić, że na polityce się nie znam. Ale oglądam telewizję, słucham radia, czytam prasę, więc się interesuję. Poza tym moim tradycyjnym hobby jest praca w ogródku. To jest zajęcie bardziej relaksujące niż polityka.

— Miała Pani trochę wątpliwości przed tą rozmową. Dlaczego?

— Po prostu nie bardzo odpowiada mi rola osoby publicznej, udzielającej wywiadów.

— Ale jednak Pani udzieliła, za co bardzo dziękujemy.

— Rozmawiał: Andrzej Piasecki

Korzenie

Z okazji jubileuszu 650-lecia miasta Turku zorganizowana została wystawa w Muzeum Rzemiosła Tkackiego pt. „Wybitni Turkowianie, znani Polacy i ich związki z Turkiem”.

Wystawa ta jest obrazem części historii naszego miasta i ludzi z nim związanych. Warto ją zobaczyć choćby z tego powodu, by poznać znanych obywateli m. Turku, m.in. tych, którzy przyczynili się do otwarcia Progimnazjum w roku 1912 — pierwszej szkoły średniej w Turku. Wystawione są fotografie Turkowian. Są również listy z obozów koncentracyjnych i zdjęcie nie istniejącej już Synagogi.

Wystawa obejmuje także kilka innych dzieł przyciągających uwagę. Należy do nich m.in. rzeźba „Mężczyzna i dziewczyna”, płasko-rzeźba „Głowa staruszki”. Obydwate dzieła wykonane są z brązu przez Henryka Glicensteina. Jest także projekt polichromii naszego kościoła, którego autorem jest artysta, twórca witraży — Józef Mehoffer.

Wystawa otwarta będzie do końca roku. Do końca października odwiedziło ją ok. 1200 osób. W organizowaniu jej brał udział m.in. Krzysztof Pawlak — plastyk z PWSSP w Poznaniu. Dyrektor MRT Grażyna Piasecka zapowiada kontynuowanie wystaw nawiązujących do historii naszego miasta.

Sylvia Michalska

Na przełomie roku 1990 i 1991 w naszym mieście rozwinęła się sieć sklepów polecających artykuły dziecięce.

Obecnie funkcjonuje kilkanaście sklepów tej branży. Na uwagę zasługują jednak trzy spośród nich, w których możemy dokonać prawdziwie udanych zakupów. Należą do nich:

1. BOBAS — przy ul. Armii Krajowej, funkcjonujący najdłużej, bo od listopada 1990 roku. Właścicielką sklepu jest Anna Michalska.

2. SMYK — przy Pl. Woj. Polskiego otwarty od kwietnia 1991 r. Właścicielem tego sklepu jest Paweł Białek.

3. Sklep przy ul. Kolskiej 21, działający od lutego 1991 r. Właścicielką jest Jolanta Rabczewska-Pełczyńska.

Sklepy te wyróżnia spośród wielu innych przede wszystkim szeroka gama artykułów. Kupić

w nich można ubranka, kosmetyki, odżywki, a także ukochane przez najmłodszych zabawki.

Bogaty asortyment zgromadzony w jednym miejscu, to wielki atrybut tych sklepów. Spotkać możemy ubranka w wielu kolorach, fasonach, rozmiarach, a co najważniejsze, o różnych cenach. I tak np. ceny kilku podstawowych ubrań dla dzieci

wyszukane kosmetyki, jak np. wodę kolońską o łagodnym zapachu, przeróżne kremy nawilżające, natłuszczające o różnych zapachach.

W tych samych sklepach zakupić możemy znakomite odżywki znanej i uznanej dziś powszechnie firmy „Gerber” w cenach 5-6,5 tys.

Wśród bogactwa artykułów

ZAKUPY DLA NAJMŁODSZYCH

kształtują się w granicach: śpiochy 16-23 tys., kaftaniki 12-15 tys., pampersy 3,2-3,5 tys., pieluchy 7,2-8,5 tys. Z kosmetyków zakupić można środki codziennej pielęgnacji niemowląt i dzieci, jak: mydła, szampony, lotny do ciała, płyny do kąpieli, zaspki, kremy. Wszystkie te artykuły renomowanych firm: „Zwitsal” lub „Johnson and Johnson”. Ceny niektórych z wymienionych kosmetyków wynoszą: mydło 4,5-6 tys., szampon 16-28 tys., kremy 23-35 tys.

Można zakupić także bardziej

na uwagę zasługują także zabawki — pomoce wspierające pierwsze kroki milusińskich. Stanowią one nowość na naszym rynku. Należy do nich: nocniczek lub chodzik z pozytywką, nocniczek — samochód dla chłopców.

Mając więc na uwadze bogaty i szeroki asortyment wymienionych sklepów, jak również miłą obsługę, czy warto tracić czas w poszukiwaniu ubrań, zabawek dla dziecka w innych, rzekomo tańszych sklepach? Czy może skorzystać z oferty renomowanych sklepów dla dzieci?!

Joanna Nowicka

W dniach 9-11 listopada 1991 roku Turek był świadkiem niezwyklej uroczystości.

Akcentem, który zakończył obchody 650-lecia miasta był Zjazd Turkowian. Wydarzenie to zbiegło się również z obchodami 73 rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

O tym jak mieszkańcy miasta przeżywali te uroczystości, opowiada nasz reportaż.

Materiały do reportażu zebrali Andrzej Piasecki, Mariusz Krzyżaniak, Maria Górka.

Zdjęcia wykonał Piotr Przekwas.

Sobota, godz. 12. MDK

OTWARCIE ZJAZDU

We wspólnym wystąpieniu przewodniczący Rady Miejskiej Zbigniew Majcherek oraz burmistrz miasta Roman Rybacki serdecznie powitali gości, turkowian z miasta, z kraju i z zagranicy. Mówiąc o samym Zjeździe Zbigniew Majcherek powiedział: — *Stalo się to możliwe, bo doczekaliśmy się wolności. Spełniły się marzenia wielu pokoleń.* Roman Rybacki swoje wystąpienie zakończył słowami skierowanymi do uczestników Zjazdu: *Witajcie w domu.* Po czym przewodniczący i burmistrz jednocześnie ogłosili otwarcie Zjazdu Turkowian. W dalszym ciągu uroczystości głos zabrał wiceburmistrz Lucjan Rembowski, który powitał gości przybyłych z Niemiec w ich ojczystym języku. Podobnie w języku francuskim powitał gości z Francji wiceprzewodniczący Rady Maciej Stachowiak. Następnie wręczono dyplomy przyznające tytuł „Honorowego Obywatela Miasta Turku”. Tytuły te przyznała Rada Miejska podczas uroczystej sesji z okazji 650-lecia

Burmistrz Roman Rybacki i Przewodniczący Rady Miejskiej Zbigniew Majcherek otwierają Zjazd Turkowian

miasta w dniu 24 kwietnia 1991 roku. Otrzymał je: Marian Cieplak — przed II wojną światową dyrektor gimnazjum w Turku, obecnie mieszka w USA i nadal wspomaga miasto i turkowską oświatę. W imieniu Mariana Cieplaka nagrodę odebrał radny Tadeusz Rabiega utrzymujący z panem Cieplakiem stałą korespondencję. Antoni Kawecki — burmistrz Turku w latach 1936-39, mieszkający obecnie w Warszawie i nadal angażujący się w sprawy miasta. W jego imieniu dyplom odebrał jego syn Saturnin Kawecki z Warszawy. Leon Jan Saks — niezjący już pastor parafii ewangelickiej, wielki polski patriota, obrońca turkowian w czasie okupacji niemieckiej. Dyplom odebrali: córka i zięć pastora. Lech Wałęsa — prezydent RP, którego na wzór Józefa Piłsudskiego posiadającego niegdyś ten tytuł, radni Turku postanowili uhonorować tak samo. Prezydent nie mógł odebrać dyplomu osobiście, ale w skierowanym do Rady Miejskiej liście obiecał przybycie do naszego miasta „w najbliższej przyszłości”.

Dla uczczenia Honorowych Obywateli Miasta Turku orkiestra zagrała marsza. Przez następne kilkadziesiąt minut uczestnicy Zjazdu mogli zapoznać się z historią miasta. Kustosze muzeum Grażyna Piasecka opowiadała o działalności swej placówki oraz o wybranych epizodach z przeszłości miasta. Po jej wystąpieniu zebrani obejrzeli fragmenty filmów video z uroczystości odsłonięcia popiersia Józefa Piłsudskiego w parku w 1990 roku oraz z uroczystości pogrzebowych partyzantów leśnego oddziału, zamordowanych w 1946 roku.

Na zakończenie radny Stachowiak przypomniał o tych mieszkańcach, którzy nie doczekali tego historycznego momentu, tak jak m.in. zmarły kilka dni temu, znany wszystkim pedagog Mieczysław Kaczyński. Zebrani uczcili pamięć zmarłych chwilą ciszy. Po zakończeniu otwarcia Zjazdu goście udali się na autokarową wycieczkę po Turku. (a)

Sobota, godz. 18. MDK

KONCERT

Występy rozpoczął montaż poetycko-muzyczny przygotowany przez Irenę Urban. Następnie swoją twórczość zaprezentowały dzieci ze szkół podstawowych, młodzież

szkół średnich, artyści klubowi. Obok utworów o treści patriotycznej wykonawcy przedstawili bardzo szeroki zestaw piosenek dla starszych i młodszych słuchaczy. Impreza zakończyła się po godzinie 20-ej. (m)

Niedziela, godz. 10., kościół ewangelicki.

NABOŻEŃSTWO I SPOTKANIE

Uroczyste nabożeństwo w kościele ewangelickim rozpoczęło drugi dzień Zjazdu. W tej uroczystości wzięli udział nie tylko ewangelicy. Obecni byli goście Zjazdu, księża parafii rzymsko-katolickiej oraz przedstawiciele władz miasta. Około godz. 11. odbyło się spotkanie parafian oraz osób uczestniczących w nabożeństwie. Centralną postacią tych uroczystości był zwierzchnik Kościoła ewangelickiego, biskup Jan Szarek z Warszawy. (m)

RAZ NA

Po Mszy św. nastąpił przemarsz do parku pod pomnik Józefa Piłsudskiego

Mówią potomkowie Honorowych Obywateli Turku:

Saturnin Kawecki: — *Z dumą i wzruszeniem przyjąłem w imieniu ojca to zaszczytne wyróżnienie. Pracował on w Turku zaledwie kilka lat, ale zdołał we współpracy z innymi zrobić dla tego miasta wiele. Do dziś pozostały trwałe obiekty będące owocem tej pracy.*

Ja też bardzo miłe wspominałem Turek. Tu spędziłem dzieciństwo, tu chodziłem do szkoły. Cieszy mnie ogromnie, że mieszkańcy miasta pamiętają o ojcu. W 1990 roku byli u niego pan Piasecki i pan Majcherek. Otrzymałem listy od pana burmistrza Rybackiego, a ostatnio Biuro Rady Miejskiej nadesłało nam okolicznościowy numer „Echa Turku”. Ojciec też stara się, w miarę swych

skromnych możliwości (ma już 88 lat i jest chory), wyrazić wdzięczność za okazaną pamięć i życzliwość. Jadąc tutaj, zgodnie z życzeniem ojca zabrałem broszury jego, autorstwa na temat potrzeb pokojowego współistnienia. Zostaną one przekazane do bibliotek i placówek oświatowych na terenie miasta.

Maria Wegner: — *Mój ojciec Leon Sachs był pastorem parafii ewangelickiej w Turku w latach 1913-1939 oraz 1945-1947. Mieszkał na plebanii przy ul. 3 Maja, skąd w 1939 roku wyrzucili nas Niemcy. Mój starszy brat Jerzy też był pastorem. W czasie wojny został uwięziony przez Niemców,*

a w czasach stalinowskich to samo spotkało go ze strony UB. Z Turku wyjechałam w roku 1950, obecnie mieszkam w Warszawie. Natomiast moja matka po wojnie pracowała nadal w Turku ucząc w gimnazjum języków obcych. Pochodziła z rodziny Bursche i była przyrodnią siostrą znanego biskupa Kościoła ewangelickiego — Bursche. Obecnie w Turku nie mamy już rodziny, ale przyjeżdżamy tu z mężem bardzo często. Cieszę się bardzo, że mogę brać udział w Zjeździe, a szczególnie z tytułu, jaki został przyznany memu zmarłemu ojcu.

Uhonorowanie ojca rozumiem jako wyróżnienie Kościoła ewangelickiego i naszej rodziny, zaangażowanej niegdyś bardzo w sprawy tego miasta.

Poniedział

I UROZC

W kościele zusa odbyła s Celebrował ja ławskiej prof ryk Muszyński Przed mszą Tartanus wyg cą do historii o pięknym ko romii, będąc Natomiast d więc o tak w historii Polsk podległości w

Zj przedki p Turku Fra z Froraz mer miasto okręgowych oby Bella — Kole Polska-Francuże men francusks. Zarządu Miast Spotkanie milii sy mów burmistrz m. czną miasta i widł wiele potrzeb szk i zaspokajając faste nych jest widadni naszej drogi p i na ceń w sferze w sferze inwente g Zrobiono już rastru wody, inwest najg miasta, umożliw jedn pów w Polsce w, p odnawia się no wierzchni drożką, a z kilkoma gmizkańców połączeń tele

zmarłych wstania Jezusa Chrystusa Pana. Na Mszę Świętą przybyli 22 poczty sztandarowe zakładów pracy, szkół, organizacji społecznych i politycznych. W nabożeństwie wzięli udział między innymi: burmistrz, przewodniczący Rady, przedstawiciele samorządu miasta, Policji Państwowej i innych organizacji społeczno-politycznych, parlamentarzyści i duchowni Kościoła ewangelickiego oraz zebrani wierni.

Po Mszy Świętej zebrani, przy dźwiękach marszów w wykonaniu orkiestry KWB „Adamów”, udali się do miejskiego parku. Tam przed obeliskiem Marszałka Józefa Piłsudskiego wartę trzymali żołnierze Wojska Polskiego i harcerze.

Zgromadzeni, w tym licznie przybyłe duchowieństwo, wysłuchali patriotycznego wiersza w wykonaniu 8-letniego Marcina Kukulskiego, apelu poległych, który wygłosił pan Antoni Baczkowski i krótkiego przemówienia przewodniczącego Zbigniewa Majcherka. W swoim wystąpieniu Zbigniew

Po nabożeństwie w kościele ewangelickim

Poniedziałek, godz. 14
Restauracja „Centralna”

POŻEGNANIE

Wspólny obiad gości i gospodarzy był ostatnim akcentem Zjazdu. W serdecznej atmosferze dziękowano sobie wzajemnie za podniosły przebieg uroczystości oraz „rodzinny nastrój” spotkania.

Pojawiły się głosy o potrzebie kontynuowania Zjazdu w następnych latach.

A więc, Turkowianie, do zobaczenia!
(a)

Lista obecności

A oto nazwiska osób przybyłych na otwarcie Zjazdu Turkowian spoza naszego miasta:

Saturnin Kawecki — Warszawa, Dorota Straszewska, Grzegorz Jarosławski, Sławomir Czernielewski (Urząd Wojewódzki) — Konin, Jan Przysło — Warszawa, Teodor Miller, Wanda Miller — RFN, Maria Wegner, Tadeusz Wegner — Warszawa, Alfred Hain, Alfreda Lange — RFN, Roman Kumant — RFN, Anna Majcherek, Henryk Majcherek — Warszawa, Jan Grzelczyk — Łódź, Francis Chavelier — Francja, Maria Durkiewicz, Zbigniew Durkiewicz — Warszawa, Maria Gniech — Gdańsk, Włodzimierz Rembisz — Warszawa, Zdzisław Domański (poseł) — Kłodawa, Eugeniusz Grzeszczak (senator) — Słupca, Witold Kawecki — Poznań, Edward Kumant, Ryszard Kumant, Eugenia Kumant — RFN, Stanisław Ślósarski, Wiesława Ślósarska — Warszawa, Marek Waszkowiak, Andrzej Krzyżański (Urząd Miasta) — Konin, ksiądz biskup Jan Szarek — Warszawa.

650 LAT

Majcherek apelował, by w bardzo trudnych warunkach ekonomicznych dzisiejszych czasów ludzie nie „obrażali się” na jeszcze biedną, ale już całkowicie niezależną ojczyznę i po prostu współtworzyli naszą rzeczywistość. Po złożeniu wieńców i kwiatów, na zakończenie uroczystości, orkiestra odegrała „Pierwszą Brygadę”.

(MK)

Koncert Chóru Nauczycielskiego w kościele rzymsko-katolickim. Niedziela, godz. 16.00

W sobotę około godz. 14 Goście udali się autokarem na zwiedzanie miasta

wsze zauważają ogrom przedsięwzięć, ale działamy w dość krótkim okresie i tego, co było zaniedbane przez wiele lat nie jesteśmy w stanie naprawić w ciągu kilku miesięcy.

Kończąc swoją wypowiedź burmistrz stwierdził, że okres uczenia się na własnych błędach powinien minąć bezpowrotnie: — Należy uczyć się od tych, co

— Przedsięwzięcie nowych inwestycji nie jest rzeczą łatwą — powiedział. — Należy przeanalizować możliwości, potrzeby i efekty ekonomiczne wspólnych działań.

Współpraca ekonomiczna to jedna z możliwości. Istnieją jeszcze inne, jak chociażby wymiana kulturalna młodzieży, czy sportowa.

Goście z Francji

zaszli dalej, dlatego z dużą satysfakcją przyjmują delegację z Francji, gdyż jest to okazja do podzielenia się swoimi doświadczeniami. Wyrazam również nadzieję, że rozmowy te zaowocują ścisłą współpracą w wielu dziedzinach.

Emile Kolebacki prowadzi działalność przemysłową w Polsce od dziesięciu lat. Jest współwłaścicielem kilku przedsiębiorstw, które działają w systemie joint-venture. Planuje nawiązanie współpracy w dziedzinie ogrzewania miasta, ochrony środowiska, przetwórstwa owocowo-warzywnego.

Henri Bell ma w tej dziedzinie długoletnie doświadczenie. Stwierdził, że najbardziej cenne są kontakty małych grup, ponieważ wówczas nawiązywane są często przyjaźnie, a te zawsze przynoszą pozytywne rezultaty.

Mer Escaudaine stwierdził, że z Turkiem wiąże go nie tylko więzi rodzinne, ale ma również bardzo dużo sympatii i szacunku dla Polski, a szczególnie dla tego miasta. Powiedział m.in.: — Zyczeniem moim jest, aby ta sympatia i możliwości, które posiadamy, przekształciły się w konkretne działania, które przyniosłyby obopólne korzyści, tak dla miasta Turku

jak i miasta Escaudaine. Widząc zaangażowanie pana burmistrza Rybackiego, jak i wielu współpracowników, w odnowę miasta, jestem przekonany, że te rozmowy nie pozostaną tylko towarzyskimi spotkaniami, ale przyniosą wymierne rezultaty.

W następnych dniach mer Escaudaine uczestniczył w uroczystościach związanych z 650-leciem miasta Turku.

(mg)

Francis Chevallier

mehr miasta Escaudaine przemawia podczas Zjazdu Turkowian

ECHO PARAFIALNE

Na pewno z radością i wdzięcznością przyjmujemy pismo spraw lokalnych ECHO TURKU zapowiadające w wydaniu okolicznościowym numeru „Jesień 1991” nawiązanie do pewnej już historii i chęć wydawania tegoż czasopisma jako stałego periodyku. Radość zapewne mieszkańców miasta Turku, jak i okolic tym większa, że na jego łamach mają być zamieszczane różne wiadomości, czy informacje dotyczące przede wszystkim naszego regionu, życia nas tu właśnie w tym środowisku. A różnych wydarzeń lokalnych z życia ludzi zbliżających się do końca wieku XX jest wiele — dający się zauważać ciągle rozwój naszego miasta, wzrost liczby jego mieszkańców, zakłady pracy, choć w ostatnim czasie spotykają się one z niemałym kryzysem ekonomicznym, działające prężnie takie ośrodki kultury jak Muzeum czy Dom Kultury itd.

Ze swej strony, jako proboszcz parafii NSPJ w Turku, pragnę podkreślić szczególną radość i wdzięczność pod adresem Szanownej Redakcji ECHA TURKU, że otwieramy tegoż czasopisma dla różnych wiadomości i z życia parafii. Mamy dwie już w naszym mieście (choć jedna jeszcze w stanie organizacji i borykająca się z budową własnego kościoła parafialnego), ponadto dziewięć parafii otaczających jakby wieńcem nasze miasto, które to parafie, z dwiema w mieście Turek, tworzą kościelną jednostkę administracyjną zwaną d e k a n a t . Każda parafia, jako określona wspólnota wiernych, utworzona na sposób stały przez biskupa diecezjalnego, odgrywa ogromną rolę w życiu nie tylko religijno-moralnym człowieka. To przecież w niej i przez nią człowiek może zaspokajać swoje potrzeby duchowe, a nie tylko. Witając więc z radością tę cenną inicjatywę otwierania ECHA TURKU dla wiadomości czy informacji z życia parafii (nie tylko z miasta Turku i nie tylko rzymsko-katolickich) życzę zwłaszcza Redakcji czasopisma dużo cierpliwości, skutecznego pokonywania jakichś może trudności i najbardziej skutecznej współpracy w najszerszym zakresie dla osiągnięcia zamierzonych celów przez wznawianie wydawania pisma spraw lokalnych ECHO TURKU. Wszystkim „Szczęść Boże”.

ks. Kazimierz Tartanus
 Proboszcz Parafii Rzymsko-Katolickiej NSPJ
 w Turku

Z DZIEJÓW KOŚCIOŁA I PARAFII W TURKU

W XII w. parafia turecka obejmowała początkowo bardzo rozległy obszar, z którego w późniejszym czasie wyłoniły się cztery nowe parafie, a mianowicie w Grzymiszewie, Kowalach Pańskich, Psarach i Słomowie. (...)

Na początku XVI w. parafia turecka miała trzech wikariuszy: dwóch z nich przebywało przy kościele parafialnym, a trzeci mieszkał przy świątyni filialnej w Słomowie. Kiedy Słomów stał się samodzielną parafią, trzeci wikariusz prawdopodobnie powrócił do Turku. (...)

W XVIII w. kościół turecki chylił się już ku upadkowi. Pomimo prac naprawczych podjętych w 1778 r. przez proboszcza Franciszka Czyżewskiego, wkrótce wymagał większego remontu. W tym też mniej więcej czasie znacznemu uszkodzeniu od pioruna uległa wieża. (...)

W 1906 r. rozebrano część dawnego kościoła i częściowo na starych fundamentach, a nawet murach, zaczęto wznosić znacznie większą i wyższą budowlę. Atoli okazało się, że zarówno plany były wadliwe, jak i wykonanie kiepskie. Dnia 6.10.1906 r. wszystko się zawaliło. (...)

Nowa świątynia została wzniesiona pod dawnym wezwaniem św. Jana Chrzciciela i ukończona w 1913 r., a w latach następnych staraniem proboszczów otrzymała dalsze elementy wykończenia i upiększenia. Postawiono także nowe zabudowania plebańskie. Ostatecznie dnia 7.09.1924 r. sufragan włocławski bp Władysław Krynicki konsekrował ten nowy kościół, nadając mu nowe wezwanie Najświętszego Serca Pana Jezusa i drugie, dawne, św. Jana Chrzciciela.

fragment artykułu
 ks. Witolda Kujawskiego
 („Ład Boży” nr 19)

CHRZTY

20 października — 3 listopada

DOBRA:

Joanna Owczarek, Justyna Serafin.

GRZYMISZEW:

Adam Strzelecki (Wielopole).

KACZKI ŚREDNIE:

Dawid Kominiarczyk (Kowale Ks.)

TUREK par. św. Barbary:

Daria Kałowska, Rafał Marciniak, Patrycja Sara Szafoni, Dalida Małgorzata Karolak, Marcin Kacprzak, Jarosław Mikołajczyk, Aleksandra Sylwia Sęk, Martyna Anna Rusek, Justyna Katarzyna Kaźmierczak, Bartosz Łukasz Stawowy, Agata Zydorkiewicz, Sebastian Adrian Pszczola.

WŁADYSŁAWÓW par. Russocice:

Krzysztofa Czub (Władysławów), Edyta Skoczylas (Russocice), Bogumiła Mirkiewicz (Chylin), Agata Karczewska (Chylin), Andżelika Szulc (Polichno), Katarzyna Jaszczak (Władysławów),

TUREK par. NSPJ:

Daria Weronika Walczak, Anna Maria Kaczorowska, Małgorzata Woreta, Marcin Nowinowski, Dawid Łukasz Kozanecki, Klaudia Anna Wakuła, Dawid Mateusz Brzychcy.

ŚLUBY

21 października — 3 listopada

DOBRA (zawarte małżeństwa):

Jan Kominiarczyk i Beata Gibasiewicz, Włodzimierz Tomasz Stefanowski i Bożena Pawłowska. GRZYMISZEW (zawarte małżeństwa):

Marian Józef Janiszewski (zam. Zadworna) i Anna Kubicz (zam. Grzymiszew).

TULISZKÓW (zapowiedzi):

Wiesław Wiśniewski (st. w. zam. Kiszewy) i Renata Lewandowska (st. w. zam. Tuliszków), Krzysztof Maciej Zieliński (st. w. zam. Tuliszków) i Katarzyna Mazurek (st. w. zam. Russocice).

TUREK par. św. Barbary (zapowiedzi):

Eugeniusz Żerkowski (st. w. zam. Mikulice) i Agnieszka Kukuła (st. w. zam. Turek), Andrzej Pacyna (st. w. zam. Korytków) i Mirosława Kurzawa (st. w. zam. Turkowice), Sławomir Ryszard Marciniak (st. w. zam. Turek) i Marta Natalia Rojek (st. w. zam. Turek), Jacek Kacprzak (st. w. zam. Turek) i Iwona Dorota Staszak (st. w. zam. Turek), Henryk Kujawa (wdowiec) i Helena Włodarska-Waligórska (zam. Szadów), Jarosław Drzewiecki (st. w. zam. Władysławów) i Urszula Katarzyna Kołęda (st. w. zam. Turek).

TUREK par. NSPJ (zapowiedzi):

Stefanowicz Michał (st. w. zam. Turek) i Soszyńska Barbara (st. w. zam. Turek), Śmiechowski Janusz (st. w. zam. Uniejów) i Renata Tomczyk (st. w. zam. Turek), Pakuła Piotr (st. w. zam. Turek) i Urszula Kujawa (st. w. zam. Turek), Miętkiewicz Jacek (st. w. zam. Turek) i Marzena Kuśmierczak (st. w. zam. Turek).

WŁADYSŁAWÓW par. Russocice (zawarte małżeństwa):

Ireneusz Wdzięczny i Aleksandra Kurczoba.

POGRZEBY

21 października — 4 listopada

DOBRA:

Lucyna Trzmiel

GRZYMISZEW:

Marianna Kowalska

TUREK par. św. Barbary:

Szczepan Pańczyk (zam. Turek), Józefa Wroniak z d. Antczak zam. par. Tokary

Barbara Jadwiga Stefaniak z d. Zdonek (zam. Turek),

Władysława Helena Andrzejczak z d. Siwek (zam. Turek),

Eugeniusz Noga (zam. Turek).

WŁADYSŁAWÓW par. Russocice:

Edward Marciniak (zam. Olesin),

Aleksandra Zofia Stolarek z d. Grzyska (zam. Małoszyna),

Wacław Wertlewski (zam. Władysławów).

TUREK par. NSPJ:

Józef Urbaniak (zam. Turek),

Józef Zieliński (zam. Turek),

Mieczysław Świerk (zam. Turek),

Genowefa Kwiatkowska (zam. Turek),

Wiesława Woreta (zam. Turek),

Marianna Drózdź (zam. Turek),

Leokadia Maciaszek (zam. Turek),

Franciszka Trzmielewska (zam. Szadów Ks.)

Helena Antosik (zam. Słodków Kol.),

Franciszka Wielogórska (zam. Turek).

Dymy nad miastem

Było sobie miasteczko. W czasie okupacji Niemcy pobudowali na jego obrzeżach zakład z wielkim kominem po środku. Niemcy odeszli — komin pozostał. Miasteczko rozbudowało się — dymiący komin znalazł się w centrum. Przyszli i odeszli kominiaści — komin jak dymił tak dymi.

Niestety sprawa emisji zanieczyszczeń przez Zakłady Przemysłu Szwecyjno-Warzywnego w Turku (popularnie nazywane „Konserwy”) nadal pozostaje kwestią otwartą. Wszelkie kroki podejmowane w celu chociażby ich zmniejszenia nie odnoszą żadnych skutków. Skargi i petycje mieszkańców, zwłaszcza niedaleko położonych bloków przy alejach J. Piłsudskiego, pozostawały bez odzewu.

Dlatego też na wniosek radnego, problemem zajęła się Komisja Rady Miejskiej do Spraw Ochrony Środowiska. Zimą tego roku odbyło się spotkanie, w którym oprócz dyrektora „Konserw”, pana Henryka Nowickiego, uczestniczył przedstawiciel Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego. Na spotkaniu tym zalecono panu dyrektorowi, by zmodernizował dotychczasowe paleniska węglowe, których wydajność w opinii członków

Komisji wynosi 50 proc. To dałoby dużą oszczędność kosztów produkcji, a także, a może przede wszystkim, zmniejszyłoby emisję zanieczyszczeń.

Od tego spotkania minęło kilka miesięcy i... nic.

We wrześniu pani Ewa Kamińska, przewodnicząca wspomnianej Komisji wystosowała pismo do dyrektora „Konserw”, w którym między innymi pisze:

„(...) Pragnę Pana poinformować, że samorząd może zgodnie z obowiązującymi przepisami nakazać modernizację obiektu, a nawet zamknięcie zakładu (...).”

W zakładzie tłumaczą się, że w obecnej sytuacji finansowej niestety, ale na zmianę palenisk pozwolić sobie nie mogą, tym bardziej, iż całość przedsięwzięcia sięgająca prawie miliardów, musieli by finansować sami, a kredyt przy panującej stopie procentowej nie wchodzi w rachubę. Sieć gazowa budowana w naszym mieście, z którą wiązano pewne nadzieje, przeznaczona jest przede wszystkim dla

odbiorców indywidualnych. Co prawda wydano zezwolenie na instalację palenisk gazowych w ciastkarni i masarni, ale w obu przypadkach zdecydowało bliskie sąsiedztwo obiektów i węzła redukcyjnego gazu.

Kierownictwo „Konserw” liczy także na to, że zakład nie zostanie zamknięty także ze względu na sytuację na rynku pracy. Obecnie pracuje tam około 300 osób.

Wydaje się, że niestety ten argument w całej tej sprawie jest najważniejszy.

Najbardziej szkodliwe dla środowiska są wydobywające się z kolumny „Konserw” niewidoczne pyłki ołowiu i siarki. Na instalację choćby odsiarczania fabryki nie stać. Trzeba przyznać, że w latach prosperity zakładów zamontowano w kotłowni osadnik, ale w rzeczywistości, w opinii Komisji, przynosi on odwrotne skutki. Dlatego też modernizacja kotłowni dla „Konserw” jest rzeczą raczej nieuniknioną. Być może pewnym krokiem naprzód byłaby inna obsługa pale-

nisk. W tej chwili zakłady mają zezwolenie na eksploatację obecnych palenisk do 1997 roku, ale już niedługo mają wejść w życie przepisy, nakładające mandaty na te zakłady, których działalność jest szkodliwa dla środowiska w takim wymiarze, w jakim robią to „Konserwy”. Być może wtedy zakłady te nie zarobią nawet na mandaty, a na zmianę palenisk będzie już za późno.

Członkowie Komisji zapowiadają radykalne kroki w tej sprawie. Czeka ją na jakąkolwiek odpowiedź od pana dyrektora, choćby na wykaz kosztów produkcji — zwłaszcza na udział w nich kosztów węgla.

Naprawdę należy się spieszyć z tą inwestycją, gdyż Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego obiecuje pokryć część kosztów modernizacji związanych z ochroną środowiska.

Wszyscy z niecierpliwością czekamy na zdrowe i świeże zakończenie tej sprawy, gdyż nas ten komin przeżyć raczej nie powinien.

Mariusz Krzyżaniak

Środowisko, w którym żyje człowiek, było niegdyś w idealnej równowadze fizyczno-chemiczno-biologicznej. Natura sama rządziła jego procesami. Jednakże, nierozważna gospodarka człowieka, intensywny rozwój przemysłu i rolnictwa, urbanizacja miast i wsi, nasilenie komunikacji samochodowej, kolejowej, transportu wodnego — wszystkie te czynniki przyczyniają się do pogorszenia stanu czystości środowiska.

Musimy uświadomić sobie, że zadbać o nasze otoczenie należy teraz, nie czekajmy, aż zabraknie wody zdatnej do picia, czy wzrośnie śmiertelność dzieci i dorosłych na choroby układu oddechowego czy nowotworowe. Dla poparcia tego hasła niech posłużą przytoczone poniżej dane, zaczerpnięte z zestawień o stanie środowiska w województwie konińskim za rok 1990, sporządzonych przez Wydział Ochrony Środowiska w Koninie.

Województwo konińskie zajmuje powierzchnię 5139 km kw. z czego 1012 km kw. (19,7 procenta) to obszar ekologicznego zagrożenia. Pracownik Wydziału Ochrony Środowiska, Leszek Długolecki uważa Turka za najbardziej zanieczyszczone miasto w województwie konińskim. Turek posiadający 51 zakładów wyemitował w całym 1990 roku 13.744.007 ton SO₂, 7.006.066 ton tlenków azotu, 1.482.103 tony CO, 17.140.554 ton pyłów i 115.531 ton benzopirenu oraz 9.491 ton sadzy. Najbardziej uciążliwe zakłady w naszym otoczeniu to elektrownia „Adamów” oraz Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Turku. Ponadto przekroczenia dopuszczalnej emisji substancji szkodliwych stwierdzono w Spółdzielni Mieszkaniowej „Tęcza”, Rejonie Dróg Publicznych w Żukach. ZPOW dysponuje zaledwie komorami osadczymi w kotłowni, co jest niewystarczającym urządzeniem przy produkowanych przez ten zakład zanieczyszczeniach. W wytwórni Mas Bitumicznych w Żukach występuje emisja zanieczyszczeń na skutek nieszczelności układów odprowadzających gazy i spaliny.

Działanie zanieczyszczeń powietrza na środowisko naturalne

Tlenek węgla CO. Powoduje niedotlenienie organizmu. Podczas dłuższego działania małych dawek CO następuje uszkodzenie ośrodkowego układu ner-

wych i system krążenia. Ponadto SO₂ jest cięższy od powietrza, opada na gleby i akweny powodując ich zakwaszenie.

Pyły. Są najmniej zbadaną grupą pierwiastkowych zanieczyszczeń powietrza. Norma sanitarna z punktu widzenia zdrowia człowieka wynosi 250 t/km kw. na rok. Toksyczność pyłu jest wzmagana przez gazowe zanieczyszczenia powietrza.

Pełną piersią

wowego. Przy stężeniu hemoglobiny tlenkowej około 5 proc. występują zmiany w czynności serca i płuc.

Tlenki azotu NxOy. Działanie 1 ppm NO₂ (1 ppm — 1 cząstka substancji na milion cząstek powietrza) przez 2 doby powoduje całkowite obumieranie roślin. U zwierząt 5 ppm NO₂ w ciągu 10 minutowego działania wywołuje trudności w oddychaniu. Przy większych dawkach obserwuje się paraliż, konwulsje, narogę i śmierć. Tlenki azotu są również bezpośrednimi prekursorami powstających w glebie substancji rakotwórczych, a z węglowodorowymi skażeniami powietrza (np. benzopiren) tworzą bardzo toksyczne utleniacze fotochemiczne. Z parą wodną dają kwaśne deszcze.

Węglowodory — CxHy a wśród nich benzopiren są zazwyczaj rakotwórcze. Przy dużym nasłonecznieniu i dużym stężeniu zanieczyszczeń powietrza NxOy, CO tworzą smog fotochemiczny.

Dwutlenek siarki SO₂. Powstaje głównie w wyniku spalania paliw zanieczyszczonych tlenkiem siarki oraz procesach hutniczych. Powstający w atmosferze H₂SO₄ jest bardzo agresywny, niszczy materiały oraz powoduje korozję budowli, SO₂ — to duszący gaz, który nawet w stężeniu 1-2 ppm jest szkodliwy dla wszystkich organizmów żywych. Najbardziej wrażliwe są rośliny oraz ludzie starsi, cierpiący na schorzenia dróg oddecho-

znajomość wpływu zanieczyszczeń pozwoli uzmysłowić społeczeństwu, jak ważny jest problem ochrony środowiska. Nie wystarczą tu ustawy i decyzje władz. O zdrowe i czyste środowisko powinien dbać każdy człowiek.

Zanieczyszczenia wód naturalnych i gleby.

Ochrona zasobów wodnych jako bezcennego surowca dla życia społeczeństwa ludzkiego jest nadal wiodącym problemem wymagającym jak najszybszego rozwiązania w skali całego kraju. Zrzucając w nadmiernej ilości ścieki, nie zawsze w dostatecznym stopniu oczyszczone, hamują lub wręcz uniemożliwiają procesy samooczyszczania wód i w związku z tym powodują pogorszenie się ich jakości. Na podstawie przeprowadzonych badań w 1990 roku zakwalifikowano 77,2 proc. badanych rzek poza normą o łącznej długości 165,9 km (w województwie konińskim) w tym rzeka Warta na długości 92,4 km (79,1 proc.) poza normą, rzeka Kiełbaska z dopływami Folusz, Zdrojka, Teleszyna i Struga Janiszewska na odcinku o długości 29,1 km (tj. 87,6 proc.) jest poza normą. Powodem takiego stanu jest zwiększająca się ilość ścieków komunalnych. Z ogólnej ilości ścieków wymagających oczyszczenia, zrzucono ścieków nie oczyszczonych do wód powierzchniowych około 20 proc. więcej niż w 1989 roku. Inną przyczyną złego stanu są również przestarzałe in-

stalacje kanalizacyjne, a w niektórych częściach naszego miasta brak odpowiedniej kanalizacji dla ścieków komunalnych. Wadliwa instalacja powoduje wyciek ścieków do gleby, a tym samym jej skażenie. Należy wspomnieć również o zasobach wód podziemnych. Są one niewielkie i dla terenu naszego miasta określane jako przeekspluataowane. A są one głównym źródłem zaopatrzenia miasta w wodę do picia.

Drugim problemem w naszym rejonie jest niska lesistość. O ile lesistość kraju wynosi 27,8 proc. to dla województwa konińskiego tylko 15,2 proc. Jest to zjawisko wysoce niekorzystne.

Pocieszający jest fakt podejmowania konkretnych decyzji oraz planowania poprawy stanu środowiska przez władze miejskie. Wśród ważnych decyzji należy wymienić decyzję o likwidacji uciążliwości powietrza. Nie rozwiązuje ona problemu do końca, ale zobowiązuje że funkcjonujące zakłady do wprowadzania zmian. Między innymi na podstawie ustawy o ochronie środowiska z 1976 roku, wymaga się likwidacji uciążliwej kotłowni przy Szkole Podstawowej nr 1. Trafną decyzją podjętą przez władze jest projekt zgazyfikowania miasta, który etapami będzie realizowany. Pozwoli ona na likwidację wielu kominów, przez które wydostają się szkodliwe dymy. Należy również wymienić starania nad uporządkowaniem odprowadzeń ścieków zarówno komunalnych, produkcyjnych i deszczowych do zbiorników wodnych, poprzez zakładanie piaskowników na kanałach deszczowych oraz budowę kanalizacji dla jakości rzeczek płynących wokół miasta. W planach jest także rozbudowa parku wypoczynkowego, w którym będą i czysty staw, zbiornik, w którym będzie się można kąpać oraz plac zabaw dla dzieci. Te i inne poczynania pozwolą na poprawę stanu środowiska.

Pomóżmy więc wszyscy otaczającej nas przyrodzie dla naszego dobra. Zanim zrobimy jakiś krok niszczący przyrodę zastanówmy się, czy to jest konieczne, czy naprawdę nie ma innego wyjścia? Każdy chce żyć zdrowo i w czystym otoczeniu. Czy tak będzie, zależy to od nas samych.

Anna Jońska

Piątek 22 XI

PROGRAM I

- 8.00 — Wiadomości
 - 8.10 — Dzień dobry
 - 9.10 — Domowe przedszkole
 - 9.35 — Szkoła dla rodziców
 - 10.00 — „Bill Cosby show”
 - 11.50 — Wiadomości
 - 12.00 — Agroszkola
 - 12.30 — Moja Japonia — Abe Kobo — film dok.
 - 13.10 — Eko-lego
 - 13.35 — Nerwice — Zachowanie dziecięce
 - 14.00 — Religie i kościoły w Polsce
 - 14.45 — Być futu! — Cielu i umysti
 - 15.05 — Telewizja Edukacyjna
 - 15.30 — Uniwersytet Nauzczyelski
 - 16.00 — Studio 7 proponuje
 - 16.15 — „Ciuchcia”
 - 17.05 — Język angielski dla dzieci (32)
 - 17.15 — Teleexpress
 - 17.35 — Tele-audio-video
 - 18.00 — „Bill Cosby show” — serial prod. USA
 - 18.30 — Raport
 - 19.00 — Reflex — pr. publicystyczny
 - 19.15 — „Bouli”
 - 19.30 — Wiadomości
 - 20.10 — „Miesteczko Twin Peaks”
 - 21.00 — ABC ekonomii
 - 21.05 — Polskie Zoo (powt.)
 - 21.15 — Zespół publicystyki Zapis przedstawia
 - 21.55 — To tylko rock and roll
 - 22.40 — Wiadomości
 - 23.00 — Siódemka w Jedynce przedstawia
 - 24.00 — Noc z gwiazdami
- PROGRAM II**
- 7.30 — Panorama
 - 7.35 — Rano
 - 8.10 — „Lucky Luke”
 - 8.35 — Telewizja Biznes
 - 9.00 — „W labiryncie”
 - 10.00 — CNN
 - 10.10 — Język angielski (38)
 - 16.30 — Panorama
 - 16.40 — „Pokolenia”
 - 17.05 — Dookoła świata
 - 17.30 — 21 00 — Programy regionalne
 - 21.00 — Panorama
 - 21.20 — Sport
 - 21.30 — „Przygody dzielnego wojaka Szwajka” (7)
 - 22.30 — Obrazy, słowa, dźwięki
 - 23.30 — X Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Henryka Wieniawskiego
 - 24.00 — Panorama
 - 0.05 — Transmisja ogłoszenia wyników X M.K.S. im. Henryka Wieniawskiego

Sobota 23 XI

PROGRAM I

- 7.35 — Wszystko o dziełce
- 8.00 — Wiadomości
- 8.10 — Rynek — Agro
- 8.40 — Na zdrowie
- 9.00 — Ziaro
- 9.25 — 5 — 10 — 15
- 10.30 — Język angielski dla dzieci (33)
- 10.35 — „Wojownicze żółwie Ninja”
- 10.55 — Ciężkie śmigła — wojskowy pr. publ.
- 11.20 — Szkoła pod zagłami
- 11.50 — Wiadomości
- 12.00 — Z Polski rodem
- 12.40 — My i świat — mag. aktualny spraw międzynarod.

- 13.00 — „Siódemka” w „Jedynce”
- 14.00 — „Kacze opowieści”
- 15.15 — Czas rodzin — magazyn
- 15.45 — Kto się boi szkoły?
- 16.25 — Kresacje — film dok.
- 16.55 — Katolicki magazyn młodzieżowy
- 17.15 — Teleexpress
- 17.35 — Z kamerą wśród zwierząt
- 17.55 — Wizje — mag. kult.
- 18.20 — „Detektyw w sutannie” (5)
- 19.15 — „Domek”
- 19.30 — Wiadomości
- 20.00 — Polskie Zoo
- 20.20 — „Luizjana” — film fab. prod. USA
- 21.55 — Temat
- 22.30 — Sportowa sobota
- 23.00 — Wiadomości
- 23.25 — „Uciekający człowiek” — film fab. prod. USA

PROGRAM II

- 7.30 — Panorama
- 7.35 — Bellona — wojskowy pr. publ.
- 8.00 — Ulica Szarmkowska
- 9.00 — Nie tylko winnice — reportaż
- 10.00 — CNN
- 10.10 — Magazyn Telewizji Śniadaniowej
- 10.40 — Tacy sami
- 11.00 — Polska Kronika Filmowa
- 11.10 — „Ostatni dzień lata” — film fab. prod. polskiej
- 12.20 — Ojcowie hard-rocka — rep.
- 13.00 — Zwierzęta świata
- 13.30 — Klub Yuppies?
- 14.00 — Wzrockowa lista przebojów
- 14.40 — Ekspres reporterów
- 15.20 — Vademedum teatromana
- 16.00 — 6 z 49 — teleturniej
- 16.25 — Losowanie toto-lotka
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — „Pan wywał, miłordzie!” (13-ost.)
- 17.30 — „Jetsonowie” (9)
- 18.00 — Program lokalny
- 18.30 — „Stroje” — film baletowy
- 19.15 — Bez znieczulenia
- 19.30 — Z polskiej ziemi
- 20.00 — Koncert laureatów (1) X M.K.S. im. Henryka Wieniawskiego
- 21.00 — Panorama
- 21.20 — Słowo na niedzielę
- 21.30 — Koncert laureatów (2) X M.K.S. im. Henryka Wieniawskiego
- 23.30 — Rock noc (1)
- 24.00 — Panorama
- 0.05 — Rock noc (2)

Niedziela 24 XI

PROGRAM I

- 8.00 — Tydzień
- 9.00 — Teleranek
- 10.00 — Język angielski dla dzieci (34)
- 10.05 — „Chłopiec z Andromedy”
- 10.30 — Al-Kibla, kierunek na Mekkę (11)
- 11.00 — Notowania
- 11.25 — Telewizyjny koncert zyczeń
- 11.55 — Sciało jawne
- 12.20 — Teatr dla dzieci: „Wieczorny żuraw”
- 13.15 — Magazyn „Morze”
- 13.35 — „Drogi do niepodległości” (4-ost.)
- 14.30 — Smak życia
- 15.10 — Teatr i polityka: „Dziady 1967/68” — film dok.
- 15.45 — Telewizjer
- 16.10 — Telewizyjny Teatr Rozmaitości: „Białe kłamstwa”
- 17.15 — Teleexpress
- 17.35 — Reportaż
- 18.10 — „Synowie i córki” (8)
- 19.00 — „Gumisie”
- 19.30 — Wiadomości
- 20.10 — „Rzykank” (5)
- 21.00 — 7 dni — świat
- 21.50 — Wokół wielkiej sceny
- 22.30 — Wiadomości

PROGRAM II

- 7.30 — Przegląd tygodnia (dla niesłyszących)
- 8.00 — Ulica Szarmkowska
- 9.00 — Film dla niesłyszących: „Rzykank” (5)
- 10.00 — CNN
- 10.20 — Program lokalny
- 10.50 — Magazyn przechodnia
- 11.00 — Wspólnota w kulturze
- 11.30 — Podróże w czasie i przestrzeni
- 12.20 — Animals — pr. ekol.
- 13.00 — Express Dimanche
- 13.15 — 100 pytań do...
- 13.55 — Rebusy
- 14.20 — Kino familijne: „Daktari” (13)
- 15.05 — Program artystyczny
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — „Za chwilę dalszy ciąg programu”
- 17.10 — Studio sport
- 18.00 — Blżej świata
- 19.00 — Wydarzenie tygodnia
- 19.30 — Galeria „Dwójki”
- 20.00 — Przeboje Bogusława Kaczyńskiego
- 21.00 — Panorama
- 21.20 — „Farma Crowhaver” — film fab. prod. USA
- 22.30 — Artyci — galeria
- 23.00 — Okoliche jazzu.
- 24.00 — Panorama

Poniedziałek 25 XI

PROGRAM I

- 12.25 — Wiadomości
 - 13.35 — Język francuski (10)
 - 14.15 — Język niemiecki (12)
 - 14.50 — Język angielski (12)
 - 15.30 — Uniwersytet Nauzczyelski
 - 16.00 — Studio 7 proponuje
 - 16.15 — Luz
 - 17.15 — Teleexpress
 - 17.35 — Rokendroler
 - 17.55 — Sportowy hit
 - 18.05 — Kraje, narody, wydarzenia
 - 18.45 — „Alf”
 - 19.15 — „Reksio”
 - 19.30 — Wiadomości
 - 20.10 — Teatr Telewizji na świecie: Carlo Goldoni „Sluga dwóch panów”
 - 22.05 — ABC ekonomii
 - 22.15 — Recital zespołu „Take 6”
 - 22.45 — Wiadomości
 - 23.10 — BBC — World Service
- PROGRAM II**
- 16.30 — Panorama
 - 16.40 — Sonda
 - 17.15 — Magazyn „Gol”
 - 17.35 — „Lekarz też człowiek” (11)
 - 18.00 — Program lokalny
 - 18.30 — Ojczyzna-polszczyzna
 - 18.45 — Zbliżenia, czyli to i owo o filmie
 - 19.30 — Język niemiecki (19)
 - 20.00 — Prawo wyboru (1)
 - 20.30 — Reportaż
 - 21.00 — Panorama
 - 21.20 — Sport
 - 21.30 — Pełny z lamusa: „Biały zar” — film fab.
 - 23.00 — Teleklinika doktora Kaspirowskiego
 - 24.00 — Panorama

Wtorek 26 XI

PROGRAM I

- 8.00 — Wiadomości
 - 8.10 — Dzień dobry
 - 9.10 — Domowe przedszkole
 - 9.35 — Gotowanie na ekranie
 - 10.00 — „Lalka” (2)
 - 11.50 — Wiadomości
 - 12.00 — Agroszkola
 - 12.30 — Dzień, w którym zmienił się wszechświat
 - 13.20 — Fizyka
 - 13.50 — Chemia
 - 14.20 — Przygody kapitana Remo
 - 14.35 — Tele-komputer
 - 14.55 — Szam
 - 15.15 — Świat chemii
 - 15.45 — Klub midi
 - 16.00 — Studio 7 proponuje
 - 16.15 — Tik-Tak oraz „Bamso — najsłabszy niedźwiadek na świecie”
 - 17.05 — Język angielski dla dzieci
 - 17.15 — Teleexpress
 - 17.35 — Program rozrywkowy
 - 18.00 — Family album
 - 18.20 — Program publ.
 - 18.35 — „Krolik Bugs przedstawia”
 - 19.00 — Wywiad tygodnia
 - 19.15 — „Pił i Harkules”
 - 19.30 — Wiadomości
 - 20.10 — „Gandhi” — film dok. pr. francuskiej
 - 21.05 — ABC ekonomii
 - 21.10 — Zawsze po 21-szej
 - 21.55 — Rozmowy z Nikodemem
 - 22.30 — Wiadomości
 - 22.50 — Gielda pracy
 - 23.20 — „Siódemka” w „Jedynce”
 - 0.55 — BBC — World Service
- PROGRAM II**
- 7.30 — Panorama
 - 7.35 — Rano
 - 8.10 — „Denver — ostatni dinozaur”
 - 8.35 — Telewizja Biznes
 - 9.00 — „Pokolenia” — serial prod. USA
 - 9.25 — Magazyn Telewizji Śniadaniowej
 - 10.00 — CNN
 - 10.10 — Język francuski (8)
 - 16.30 — Panorama
 - 16.40 — „Pokolenia”
 - 17.05 — Ostatnia karta
 - 17.35 — „Pod wspólnym dachem” (21)
 - 18.00 — Program lokalny
 - 18.30 — Ciebie, Boga wystawiamy
 - 18.55 — Sztuka świata zachodniego (9)
 - 19.30 — Język angielski (9)
 - 20.00 — Non stop kolor
 - 21.00 — Panorama
 - 21.20 — Sport
 - 21.30 — „Dada, znaczy śmierć” (2)
 - 22.15 — Prawo wyboru (2)
 - 23.00 — Reduta — pr. studyjno-filmowy
 - 24.00 — Panorama

Środa 27 XI

PROGRAM I

- 8.00 — Wiadomości

- 8.10 — Dzień dobry
 - 9.10 — Domowe przedszkole
 - 9.35 — Gielda pracy
 - 10.05 — „Dynastia”
 - 11.50 — Wiadomości
 - 12.00 — Agroszkola
 - 12.30 — Spotkania z literaturą
 - 12.50 — Poczet nauki polskiej
 - 13.10 — Swego nie znacze...
 - 13.20 — Wokanda historii
 - 14.00 — Spotkania z literaturą
 - 14.35 — Telewizyjny Słownik Biograficzny
 - 15.00 — Wielka historia małych miast — Jarosław
 - 15.30 — Uniwersytet Nauzczyelski
 - 16.00 — Studio 7 proponuje
 - 16.15 — Dla młodych widzów „Wychowawca” (13)
 - 16.40 — Sami o sobie
 - 17.15 — Teleexpress
 - 17.35 — Szumy, zlepy, ciągły...
 - 17.55 — Klimka zdrowego człowieka
 - 18.10 — Świat w oczach Lema AIDS
 - 18.30 — Rewizja nadzwyczajna
 - 18.55 — Zielona linia
 - 19.15 — „Radkowe radości”
 - 19.30 — Wiadomości
 - 20.10 — „Dynastia”
 - 21.10 — ABC ekonomii
 - 21.15 — 111 runda Pucharu UEFA w piłce nożnej
 - 23.00 — Wiadomości
 - 23.25 — BBC — World Service
- PROGRAM II**

- 7.30 — Panorama
- 7.35 — Rano
- 8.10 — „Ulisses 31”
- 8.35 — Telewizja Biznes
- 9.00 — „Pokolenia”
- 9.25 — Magazyn Telewizji Śniadaniowej
- 10.00 — CNN
- 10.10 — Język niemiecki (8)
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — „Pokolenia”
- 17.00 — Losowanie toto-lotka
- 17.05 — Punkt widzenia
- 17.35 — „Allo, allo”
- 18.00 — Program lokalny
- 18.30 — „National Geographic — poszukiwacz” (9)
- 19.30 — Język angielski (39)
- 20.00 — Nagrody Grammy
- 21.00 — Panorama
- 21.25 — „W środku Europy” — film fab. prod. polskiej
- 22.50 — Sport
- 23.00 — 997 — kronika kryminalna
- 24.00 — Panorama

Czwartek 28 XI

PROGRAM I

- 8.00 — Wiadomości
 - 8.10 — Dzień dobry
 - 9.10 — Domowe przedszkole
 - 9.35 — Przyjemne z pożytecznym
 - 10.00 — „Miller i Mueller” (4)
 - 10.50 — Sto lat — mag. ubezpie. społ.
 - 11.50 — Wiadomości
 - 12.00 — Agroszkola
 - 12.35 — „W dolinie Gangesu” — film dok.
 - 13.10 — Medycyna faszystowska — pamiętnik prof. Kromera
 - 13.35 — Na zimnym kontynencie
 - 13.45 — Opowieści księżniczki Liawati
 - 14.00 — „Gniazda, jaja, pisklęta” — film przyr.
 - 14.30 — Zwierzęta świata
 - 15.00 — Bios, znaczy życie
 - 15.30 — Przez łędy i morza
 - 16.00 — Studio 7 proponuje
 - 16.45 — Dla młodych widzów: Kwant
 - 17.15 — Teleexpress
 - 17.35 — Telemuzak
 - 18.05 — Spin — mag. popularnonaukowy
 - 18.25 — Podróże do Polski
 - 18.45 — Magazyn katolicki
 - 19.15 — „Przygody Koziołka Matolka”
 - 19.30 — Wiadomości
 - 20.10 — „Miller i Mueller” (4)
 - 21.10 — ABC ekonomii
 - 21.15 — Program publ.
 - 21.35 — Pegaz
 - 22.05 — To jest niesprawiedliwe
 - 22.55 — Wiadomości
 - 23.15 — Family Album
 - 23.40 — BBC — World Service
- PROGRAM II**

- 7.30 — Panorama
- 7.35 — Rano
- 8.10 — „Lebski Harry”
- 9.00 — „Pokolenia”
- 9.25 — Magazyn Telewizji Śniadaniowej
- 10.00 — CNN
- 10.10 — Język angielski (9)
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — „Pokolenia”
- 17.05 — Pół godziny nowocześnieści
- 17.35 — „Małże i Śmieć” (12)
- 18.00 — Program lokalny
- 18.30 — Legendy filmu
- 19.30 — Język francuski (8)
- 20.00 — Studio sport
- 21.00 — Panorama
- 21.20 — Sport
- 21.30 — Teatr Dwójki
- 23.00 — Wieszory z Tadeuszem Kantorem
- 24.00 — Panorama

Przedwojenna prasa pisała:

GAZETA POWIATOWA

3 listopada 1921 „Zbrojny napad bandycki”

W nocy z dn. 29-30 października w lesie, na srosie wodzącej z Poddęb do Niewiesz na napad na przejeżdżających kupców pięciu w rewolwery uzbrojonych bandytów i, posługując się lampkami elektrycznymi, zrabowali im łącznie około 400 000 mk. Jeden z napadniętych broniąc się wystrzelił, wówczas bandyci rozpoczęli strzelanie do jadących, przy czym zabili 23-letniego Stefana Tyczyńskiego i zbiegli w ciemnościach.

Policja pow. łączyckiego i tureckiego rozpoczęła energiczny pościg, dotychczas jednak na ślad bandytów nie natrafiono.

Zbliżająca się zima sprowadza za sobą tzw. sezon rabunków — uważamy zatem za wskazane przestrzec ludność przed przewożeniem większych sum pieniędzy. Policja nasza, aczkolwiek uszczuplona, winna organizować częste obławy — celem wytepienia niebezpiecznych dla ogółu osobników.

Potajemna gorzelnia

Policja odnalazła w dn. 31.10. u mieszkańca wsi Marczanów gm. Skarżyn, Szczepana Janaszkiwicza aparat do wyrobu wódki. Janaszkiwicza i współników jego, Witasiaka i Janickiego aresztowano, sprawę zaś przekazano władzom sądownym.

Domorostłym naszym gorzelnikom jakoś się nie wiedzie.

Głoszenia

Władysław Marendziak z Janowa gm. Kowale Pańskie rocz. 1899 zgubił kartę powołania wyd. w Turku.

10 listopada 1921 „Z Uniejowa”

Staraniem dyrektora miejscowego gimnazjum p. dra Maciurzyńskiego i lekarza p. N. Bojakowskiego zorganizowano u nas sekcję odczytową dla ludu. Od początku października, co niedzielę, zaraz po sumie, odbywają się w miejscowym „Domu Ludowym” popularne odczyty.

17 listopada 1921

„Polski Żałobny Krzyż”

(...) Statut T-wa „Polski Żałobny Krzyż” dla skuteczniejszej działal-

ności przewiduje zakładanie oddziałów okręgowych, w siedzibach województw, oraz powiatowych i parafialnych. Ponieważ i w tureckim powiecie znajdują się groby poległych w ostatniej wojnie żołnierzy, w dn. 8.XI rb. utworzono w Turku „Powiatowy Oddział Polskiego Żałobnego Krzyża”. Na przewodniczącego oddziału wybrano jednogłośnie księdza kanonika Majewskiego.

24 listopada 1921 „Ogłoszenia”

Komenda Powiatowa Pol. Pań. w Turku podaje do wiadomości, że u mieszkańca wsi Człopy, gm. Kościelnicza pow. tureckiego, Wójcika Jana znajduje się przybłąkana krowa maści czerwonej, prawe ucho na końcu wycięte, lat ok. 18-tu, zadnie nogi około kopyt białe, rogi małe. Prawy właściciel zechce się zgłosić po odbiór takowej do Posterunku Policji Państwowej w Uniejowie. (p)

PIĄTEK 22.11.

RTL plus
 17.10 Der Preis ist heiß
 17.45 Sterntaler - quiz
 18.00 Die wilde Rose - serial
 18.45 Aktualności
 19.10 Nordwestd. Klassenlotterie
 19.15 Pazifikgeschwader 214 - serial
 20.15 Airwolf - serial przyg.
 21.10 Das Geheimnis von Twin Peaks - serial
 22.10 Anpiff - magazyn piłkarski
 23.05 Tutti Frutti - show

SAT 1

16.45 Cannon - serial
 17.45 Addams Family - serial
 18.15 Bingo - show
 18.45 Guten Abend Deutschland
 19.20 Glücksrad - show
 20.15 Truck Driver - thriller australijski
 22.05 Steiner - Das Eisener Kreuz (cz. 1)
 RFN-ang. film fab.
 00.25 Pudelnackt in Oberbayern - erot. RFN

PRO 7

17.35 Trick 7 - seriele rysunkowe
 19.35 Bill Cosby Show - serial
 20.15 Immer die Radfahrer - kom. austr.
 22.15 Ulice San Francisco - serial krym.
 23.15 Schwarzer Sonntag - thriller USA

MTV

17.30 News
 17.45 3 From 1
 18.00 MTV Prime - Pip Dann
 19.00 Yo! MTV Raps Today
 19.30 Dial MTV
 20.00 VJ Ray Cokes
 22.00 Wielkie hity
 23.45 3 From 1
 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann
 01.00 Videos
 03.00 Nocne video

Sportkanal

16.00 Golf - US-PGA-Tour
 17.00 Fußball
 18.00 Wassersport - magazyn
 18.30 Pilote - Automobili sport
 19.00 Fußball - Copa America Argentinien - Peru
 20.30 Magazyn Sportowy
 21.00 Go - mag. sportowy
 22.00 Motorsport
 23.00 Basketball - amerykańska liga
 00.00 Boxen - Profikampf
 01.30 Golf

Tele 5

18.05 Fazit - wiadomości
 18.10 Lou Grant - serial
 19.00 Ruck Zuck - show
 19.40 Hopp oder Top - quiz
 20.15 Kennedy - film fab. USA
 22.35 Fazit - wiadomości
 22.54 Ring frei! - magazyn sportowy
 23.40 Der Tod wartet am Devils Hill - thriller wt.
 01.20 Die Waffen des Gesetzes - serial

Eins Plus

17.00 Nostalgie und Mode
 17.15 Kunst, Kommerz und Klüngel
 18.05 Der Doktor und das liebe Vieh - serial
 18.30 Die Trickfilmschau
 18.45 Lassies Abenteuer
 19.15 Sport unter der Lupe
 20.00 Tagesschau
 20.15 Deutschland grüne Inseln - serial
 21.00 Tagesgespräch
 21.15 Warten auf Godot - dramata
 22.35 Das Gesetz bin ich - thriller USA

SOBOTA 23.11.

RTL plus
 16.00 Der Preis ist heiß - quiz
 16.50 Tennis - Damen-Masters. Höhepunkte
 17.45 Tennis live - Turnier in New York
 21.00 Mord ist ihr Hobby - serial
 22.00 Alles Nichts Oder?! - show
 23.00 Reifeprüfung auf der Schulbank - niem. film erot.

Tele 5
 16.40 P.O.P. - magazyn muzyczny
 17.40 Ring frei! - sporty walki
 18.10 Sporty motorowe
 18.35 Bradburys Gruselkabinett - serial
 19.00 Ruck Zuck - show
 19.25 FAZIT - wiadomości
 19.40 Hopp oder Top - quiz
 20.15 Wildlife - serial przyrodniczy
 21.15 Die Waffen des Gesetzes - serial
 22.00 Man Outside - Es gibt immer einen Weg zurück - film krym. USA
 23.35 Zeit für Wunder - film fab. USA

SAT 1

17.45 Addams Family - serial
 18.15 Bingo - show
 18.50 Quadriga - mag. polityczny
 19.20 Glücksrad - show
 20.15 Der Mann mit dem Glasauge - film krym. USA
 22.00 Die Profis - serial
 23.00 Schulmädchen-Report niem. film erot.

PRO 7

16.30 Ein gesegnetes Team - serial
 17.25 Tagesbild
 17.40 Air Force: Gier nach Ruhm - serial USA
 19.30 Bill-Cosby-Show - serial
 20.00 Tagesbild
 20.15 Tequila Sunrise - film krym. USA
 22.30 Kennwort: Salamander - film krym. USA
 00.15 Ulice San Francisco - serial krym.

MTV

18.00 Tydzień w rocku
 18.30 The Big Picture - Ray Cokes
 19.00 MTV's Braun European Top 20 - Pip Dann
 21.00 Saturday Night Live
 22.00 Party Zone - Simone
 01.00 All Request Weekend - Kristiane Backer
 03.00 Nocne video

Sportkanal

14.00 Tennis Hallen - Turnier der Damen in Philadelphia
 19.30 Motorsport - magazyn
 20.30 Tennis Becker - Connors. Höhepunkte
 21.30 Motorsport
 22.00 Box - MS - der Amateure in Australien
 23.30 Skisport

Eins Plus

16.15 Europamagazin
 16.40 Live aus dem Schlachthof
 18.00 Berlin - Ecke Bundesplatz
 18.30 Die Trickfilmschau
 18.45 Lassies Abent
 19.15 Frauengeschichten
 20.15 Wir Deutschen
 21.45 Alma Mater - serial
 23.15 Boulevard Bio - show
 00.10 12 Internationale Leverkusener Jazztage

NIEDZIELA 24.11.

RTL plus

17.50 Chefarzt Dr. Westphal - serial USA
 18.45 Aktualności
 19.00 Tennis live - finaly
 20.45 Ein Tag wie kein anderer - quiz
 21.50 Spiegel TV
 22.30 Prime Time - Spätausgabe
 22.50 Schloß Pompon Rouge
 23.20 Playboy Late Night Show
 00.20 Kanal 4 Filmfest spezial
 01.05 Warum nicht! - kom. franc.

SAT 1

16.30 Drops!
 17.10 Fantomas - serial
 18.45 Wiadomości
 18.50 Klub sportowy
 19.20 Kolo szczęścia - show
 20.15 Glühender Himmel - film fab.
 22.00 Talk im Turm - show
 23.25 Der Gorilla - serial

Tele 5

17.35 Wildlife - serial przyrodniczy
 18.30 Klartext - aktualności
 19.00 Fazit - wiadomości
 19.15 Mit Schirm, Charme und Melone - ang. serial krym.
 20.15 Bitte lächeln - show
 21.05 Piłka nożna - I liga włoska
 22.55 Nachtstreife - serial krym.
 23.45 Man Outside - Es gibt immer einen Weg zurück - film krym. USA

PRO 7

16.30 Hardcastle and McCormick - serial
 17.25 Tagesbild
 17.45 Aufstand der Legionen - wl.-fr. film hist.
 19.30 Bill Cosby Show - serial
 20.15 Perry Mason: Seminar des Todes - krym. USA

22.15 Ulice San Francisco - serial krym. USA
 23.15 Ladies, Ladies - kom. wl.

MTV

14.30 All Request Weekend - Ray Cokes
 18.30 Tydzień w rocku
 21.00 120 minut - Paul King
 23.00 XPO
 23.30 Headbangers Ball
 01.30 All Request Weekend - Kristiane Backer
 03.00 Nocne Video

Sportkanal

17.00 Go - magazyn sportów motorowych
 18.00 Revs - sporty motorowe w Anglii
 18.30 Rajd w Lombardii
 19.00 Copa America 91: Argentyna-Brazylia
 20.00 Sporty zimowe - slalom kobiet
 21.00 Rajdy samochodowe - MS
 22.00 Sumo - zawody w Japonii
 23.00 Rajd w Lombardii
 23.30 Sport Special

Eins Plus

16.00 Die fünfte Jahreszeit - serial
 17.00 Pluspunkte
 17.30 Kaos - mag. kulturalny
 18.00 Sonntagsshow live
 19.10 Tagebuch
 19.30 Inter-City - magazyn
 20.15 Die Parade - film fab.
 21.45 Die Gesegneten - film fab.
 23.05 W.A. Mozart - koncert wielonaczelowy
 23.25 Vor 25 Jahren
 23.50 Wochenschau

PONIEDZIAŁEK 25.11.

RTL plus

17.10 Der Preiss ist heiss - quiz
 18.00 Die wilde Rose - serial
 18.45 Aktualności
 19.15 Das A-Tem - serial
 20.15 Der Chef - serial
 21.15 Antiquitäten
 22.50 10 vor 11 - magazyn kulturalny
 23.20 Magazyn dla mężczyzn
 23.50 Aktualności
 00.00 Monster Truck - film sens. USA

SAT 1

16.45 Cagney i Lacey - serial
 17.45 Rodzina Adamsów - serial kom.
 18.15 Bingo - show
 18.45 Guten Abend, Deutschland
 19.20 Kolo szczęścia - show
 20.15 Glühender Himmel - wl.-fr.-niem. film fab.
 22.05 Trapper John, M.D. - serial
 23.00 SAT 1 Blick
 23.10 News & Stories
 23.55 Moritz, mein Sohn
 00.35 Cagney & Lacey - serial

Tele 5

18.05 Fazit - wiadomości
 18.10 Lou Grant - serial
 19.00 Ruck Zuck - show
 19.25 Fazit - wiadomości
 19.40 Hopp oder Top - quiz
 20.15 Handlanger des Todes (cz. 2) - ang. film fab.
 21.30 Wiadomości
 21.40 Nachtstreife - serial
 22.30 Kennedy - film fab. USA
 00.50 Piłka nożna - I liga włoska

PRO 7

17.00 Wiadomości
 17.10 Ein Colt fuer alle Faelle - serial
 18.00 Trick 7 - seriele rysunkowe
 20.00 Wiadomości
 20.15 Zwei Galgenvoegel - kom. USA
 22.20 Der Nachtfalke - serial
 23.20 Klute - krym. psych. USA
 01.30 Ulice San Francisco - serial

MTV

18.00 MTV Prime - Pip Dann
 19.00 Yo! MTV - Raps Today
 20.00 VJ Ray Cokes
 22.00 Wielkie hity
 23.00 Raport Coca-Coli
 23.45 3 Form 1
 00.00 MTV Post Modern - Pip Dann
 01.00 VJ Kristiane Backer

Sportkanal

16.00 Copa America 91 - Argentyna - Brazylia
 17.30 Sport Magazin
 18.00 Zdobywanie Arktyki
 19.00 Go - mag. sportów motorowych
 20.00 Rajd w Lombardii
 20.30 Revs - sporty motorowe w Anglii
 21.00 Sporty zimowe - slalom kobiet
 21.30 Zawodowy boks amerykański
 23.00 Rajd w Lombardii
 23.30 Hiszp. piłka nożna
 00.00 Rugby we Francji

Eins Plus

16.45 Durga Puja

18.05 Der Doktor und das liebe Vieh - serial
 18.30 Die Trickfilmschau
 18.45 Lassies Abenteuer
 19.15 Wissenschaftsshow
 20.15 Länder - Menschen - Abenteuer
 21.00 Tagesgespräch
 21.15 Tatort
 23.00 Talkshow

WTOREK 26.11.

RTL plus

17.10 Der Preis ist heiss - quiz
 18.00 Die wilde Rose - serial
 18.45 RTL aktuell
 19.15 Knight Rider - serial
 20.15 Kojak - ser. krym. USA
 22.00 Explosiv - magazyn
 22.55 LA Law - serial
 23.50 Aktualności
 00.00 Killing Machine - film fab. prod. kan.
 01.30 Alfred Hitchcock przedstawia

SAT 1

15.50 Bonanza
 16.45 Loterie - serial
 17.45 Rodzina Adamsów - serial
 18.15 Bingo - show
 18.45 Guten Abend, Deutschland
 19.20 Glücksrad
 20.15 Von Herz zu Herz
 21.15 Mister Billion
 23.25 SAT 1 Blick
 00.25 Bonanza

Tele 5

13.25 Bim bam bino - kreskówki dla dzieci
 18.10 Lou Grant - serial
 19.00 Ruck Zuck - show
 19.25 Fazit - wiadomości
 19.45 Hopp oder Top - quiz
 20.15 Einsame Herzen - wl. film fab.
 21.50 FAZIT - wiadomości
 22.00 Zun Sterben viel zun jung - film fab. USA
 23.35 Mit Schirm, Charme und Melone - serial
 00.25 Lou Grant - serial
 01.15 WNT Worldnews

PRO 7

17.10 Tennis. Schläger und Kanonen - serial
 18.05 Trick 7 - seriele rysunkowe
 20.15 Patton - film woj. USA
 22.10 Patton - woj. film USA (cz.2)
 23.40 Einstweilige Vergnügung
 00.25 Kobra - serial

MTV

18.00 MTV Prime - Pip Dann
 19.00 Yo! MTV - Raps Today
 20.00 Videos
 22.00 Wielkie hity
 23.00 Music Report
 23.15 MTV At The Movies
 00.00 MTV's Post Modern
 01.00 Videos

Sportkanal

16.30 Zawodowy boks amerykański
 18.00 Zdobywanie Arktyki
 19.00 Bowling
 20.00 Motorsport
 21.30 Eurosport News
 22.00 Wrestling Catchen - film fab. USA
 23.00 Squash
 00.30 Eurosport News

ŚRODA 27.11.

RTL plus

17.10 Der Preis ist heiss - quiz
 18.00 Die wilde Rose - serial
 18.45 Aktualności
 19.15 Zurück in die Vergangenheit - serial
 20.15 Melodie ojczyzny
 21.15 Gottschalk - Show
 22.50 Titel, Orden, Consulate
 23.25 Benny Hill Show
 23.50 Aktualności
 01.30 Alfred Hitchcock przedstawia

SAT 1

16.45 Mississippi - serial
 17.45 Rodzina Adamsów - serial
 18.15 Bingo - show
 18.45 Guten Abend, Deutschland
 19.20 Glücksrad - show
 20.15 Grün ist die Heide
 21.55 SAT 1 Blick
 23.05 Erben des Fluchs
 00.00 Stunde der Filmemacher
 01.05 Programmorschau

Tele 5

13.25 Bim bam bino - kreskówki dla dzieci
 18.10 Fazit
 18.15 Lou Grant - serial
 19.00 Ruck Zuck - show
 19.40 Hopp oder Top - quiz
 20.15 Wo kommt du herr, Johnny - fr. film fab.

22.00 Nowości kina
 22.10 Handlanger des Todes (cz. II) - ang. film fab.
 23.25 Zum Sterben viel zu jung - film fab. USA
 00.55 Lou Grant - serial

PRO 7

16.35 Ganz grosse Klasse - serial
 17.00 Tagesbild
 17.10 Agentin mit Herz - serial
 18.00 Trick 7 - seriele rysunkowe
 20.15 Die Letzten vom Red River - Western
 22.10 Spenser - serial
 23.05 The Fox - film fab. USA
 01.00 Tagesbild

MTV

18.00 MTV Prime - Pip Dann
 19.00 Yo! MTV - Raps Today
 20.00 Videos
 22.00 Wielkie hity
 23.15 MTV At The Movies - Pip Dann
 23.30 MTV News At Night
 00.00 MTV's Post Modern - Show
 01.00 VJ Kristiane Backer
 03.00 Nocne video

Sportkanal

18.00 Motocross
 19.00 Football amerykański
 20.00 Motorsport
 20.30 Formula 3 - Grand Prix Macao
 22.00 Golf
 23.00 Golf Report
 23.40 Ski Aplin
 00.10 Zawodowy boks amerykański

CZWARTEK 28.11.

RTL plus

17.10 Der Preis ist heiss - quiz
 18.00 Die wilde Rose - serial
 18.45 Aktualności
 19.15 21 Jump Street - serial
 20.15 Mini Playback Show
 21.15 Ein Schloss am Wörthersee - serial
 22.20 Film fab.
 23.50 Aktualności
 01.35 Alfred Hitchcock przedstawia

SAT 1

16.45 Make-up und Pistolen - serial
 17.45 Rodzina Adamsów - serial
 18.15 Bingo - show
 18.45 Guten Abend, Deutschland
 19.20 Glücksrad
 20.15 Die Mike Krüger Show - serial
 21.15 Indiana Jones
 23.20 SAT 1 Blick
 23.30 Kommissar X Drei blaue Panther - film krym.
 01.00 Make-up und Pistolen - serial krym.

Tele 5

13.25 Bim bam bino - kreskówki dla dzieci
 18.10 Fazit - wiadomości
 18.15 Lou Grant - serial
 19.00 Ruck Zuck - show
 19.25 Fazit - wiadomości
 19.40 Hopp oder Top - quiz
 20.15 Koffer Hoffer - show
 21.05 Zwei himmlische Schlitzohren - film fab. USA
 22.35 Fazit - wiadomości
 22.50 Szeme D - magazyn
 23.20 Filmowe aktualności
 00.20 Lou Grant - serial
 01.35 Ruck Zuck '88 - show

PRO 7

16.35 Ganz grosse Klasse - serial
 17.00 Tagesbild
 17.10 Caulfields Witwen - serial
 18.05 Trick 7 - seriele rysunkowe
 20.15 Satun Citi - film sf USA
 22.05 Hawk - serial USA
 23.00 Jagdzeit in Texas - sens. film USA
 00.50 Satyra i kabaret
 01.35 Spenser - serial

MTV

18.00 MTV Prime - Pip Dann
 19.00 Yo! MTV - Raps Today
 20.00 Videos
 22.00 Wielkie hity
 23.15 MTV at the Movies - Pip Dann
 23.30 News
 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann
 01.00 VJ Kristiane Backer
 03.00 Nocne video

Sportkanal

17.00 Sumo - zawody w Japonii
 18.00 Motorsport
 19.00 Argentynska piłka nożna
 20.00 Motorsport Rollye - WM
 20.30 Motorsport Hause of Stewart - film fab.
 21.00 Wyścigi samochodowe w Macao
 22.00 Fußball Spanische Liga
 23.30 Golf

Piłkarskie remanenty

Jeszcze jeden mecz mają do rozegrania piłkarze „Tura” w rozgrywkach ligi międzyokręgowej seniorów. Dzisiaj podajemy wyniki spotkań rozegranych w rundzie jesiennej. Bzura Sochaczew — Tur 2:0, Tur — Jagielonka Nieszawa 1:3, Sparta Dobrzelin — Tur 1:3, Tur — Sokół Kleczew 3:1, Unia — Vis Skierniewice — Tur 1:1, Tur — Kutnowianka 1:1, Emit Żychlin — Tur 0:0, Tur — Start Sierpiec 2:0, Zdrój Ciechocinek — Tur 1:1, Tur — Pogoń Słupca 3:1, Kujawiak Włocławek — Tur 3:2, Wisła Płock — Tur 2:1, Tur — Górnik Kłódawa 1:1, Stal Kutn — Tur 0:0.

Do rozegrania mecz z Kujawiakiem Kowal. Po czternastu kolejkach zespół „Tura” zajmuje 9 miejsce. Bilans punktowy 14:14, bramki — 19:17. (A.Z.)

Udany start siatkarzy

W rozgrywkach grupy A ligi międzywojewódzkiej udanie wystartowali siatkarze „Tura” Turek prowadzeni przez Jana Kurzaja. W meczach z Bzurą Ozorków możemy odnotować dwa zwycięstwa po 3:1.

Trudniej przyszły zwycięstwa z Górnikiem Konin — 3:2 i 3:2.

W zespole występują nastę-

pujący zawodnicy: Jarosław Włodarczyk, Dariusz Groblica, Adam Skonieczny, Marek Górski, Dariusz Idzikowski, Maciej Kaczmarek, Mariusz Witczak, Przemysław Janik, Krzysztof Zagozda.

W sezonie 1990/91 nasi siatkarze zajęli drugie miejsce za zespołem WKS Wieluń, wyprzedzając Start Brzeziny.

Drugie miejsce dawało możliwość gry w turniejach o wejście do II ligi.

Życzymy siatkarzom „Tura” przynajmniej powtórzenia ubiegłorocznych wyników (A.Z.)

„Maratonki”

Lekkoatleci „Maratonu” Turek brali udział w kilku renomowanych imprezach biegowych, organizowanych w wielu miastach naszego makroregionu. Pierwszą imprezą były Ogólnopolskie Biegi Uliczne w Sieradzu zorganizowane 5 października br.

W biegu na 1500 m dziewcząt Renata Łukaszewska była druga, Dorota Beczyńska — czwarta, a jej siostra Danuta zajęła piątą lokatę.

W biegu juniorów na dystansie 3000 m pierwsze trzy miejsca zajęli: Marcin Panfil, Ryszard Misiak i Jerzy Robakowski, Roman Kubiak był piąty, a szósty przybiegł Marcin Cnotalski.

Bieg młodzików na dystansie 1500 m wygrał Witold Stróżyń-

ski, a szóste miejsce zajął Mariusz Grynda.

Ogólnopolskie Biegi Warciańskie w Kole odbyły się 20 października br. W biegu junierek młodszych na dystansie 1200 m kolejność była następująca: 1. Renata Łukaszewska, 3. Karina Marciniak, 4. Emilia Mruk, 6. Małgorzata Nowinowska — w biegu na 1800 m w kategorii junierek trzy pierwsze miejsca zajęły: Dorota Beczyńska, Iwona Bączkiewicz i Arleta Gawron. Na takim samym dystansie wśród juniorów mł. Ryszard Misiak był trzeci, a Sławomir Sobczak czwarty, Marek Wiśniewski startujący na 3000 m zajął trzecie miejsce w kategorii juniorów.

Zduny gościły uczestników Ogólnopolskich Biegów Przełajowych 3.11.91 r. Renata Łukaszewska odniosła zwycięstwo na dystansie 1500 m. Ryszard Misiak był najlepszy na 2500 m. W tym biegu trzeci był Sławomir Sobczak. Na dystansie 3000 m Jerzy Robakowski był drugi i wyprzedził Marcina Cnotalskiego oraz Romana Kubiaka. W biegu głównym na dystansie 12 000 m trzecie miejsce zajął Marcin Panfil.

Wojewódzka Spartakiada Młodzieży w biegach przełajowych odbyła się dnia 24 października br. na stadionie 1000-lecia w Turku. 1000 m dziewcząt SP:

1. Wioletta Pawlak — SP 4 w Turku,
 2. Edyta Chrzan — SP Poniatów,
 3. Rita Politańska — SP Poniatów.
- 1000 m juniorki mł.:

1. Renata Łukaszewska — ZSR Kaczki Śr.
2. Karina Marciniak — ZSO Turek,
3. Emilia Mruk — ZSR Kaczki,
4. Agnieszka Kucińska — ZSO Turek,

5. Agnieszka Ryczyńska — ZSO Turek,
 6. Małgorzata Nowinowska — ZSR Kaczki.
- 1500 m junierek:

1. Dorota Beczyńska — ZSR Kaczki,
 2. Romana Ludwicka — ZSR Kaczki,
 3. Ewa Selewska — ZSR Kaczki,
 4. Arleta Gawron — ZSR Kaczki.
- 1500 m chl. SP:

1. Sebastian Szymański — SP 2 Koło,
 2. Artur Strzeleński — SP 2 Koło,
 3. Mariusz Gadomski — SP 4 Turek,
 4. Damian Brzóska — SP 4 Turek,
 5. Mariusz Kubczak — SP 4 Turek,
- 2000 m juniorów mł.:

1. Ryszard Misiak — ZSR Kaczki,
 2. Sławomir Sobczak — Kaczki,
 3. Marcin Taborek — Kaczki,
 4. Mariusz Grynda — Kaczki,
 5. Robert Leśniewski — Kaczki,
 6. Radosław Niestrata — Kaczki.
- 3000 m juniorów:

1. Marcin Cnotalski — ZSR Kaczki,
 2. Jerzy Robakowski — Kaczki,
 3. Ryszard Jeziorski — Kaczki,
 4. Krzysztof Szrama — ZSB Konin,
 5. Robert Skoczyła — Kaczki,
 6. Marek Wiśniewski — Kaczki,
 7. Tomasz Kujawa — ZSO Turek,
 8. Rafał Łukasik — Kaczki.
- (A.Z.)

9 listopada o godz. 15.00 na stadionie 1000-lecia odbyły się Drugie Biegi Niepodległościowe. Nazwiska zwycięzców podamy w następnym numerze.

SPORTOWCY U WOJEWODY

5 listopada 1991 roku w Urzędzie Wojewódzkim w Koninie odbyło się spotkanie wicewojewody — Stanisława Tammy z medalistami Ogólnopolskiego Współzawodnictwa Dzieci i Młodzieży. W spotkaniu tym brali udział lekkoatleci i bokserzy, ci z trenerami. Wcześniej odbyło się spotkanie pływaków i szermierzy.

Wicewojewoda Stanisław Tamm podziękował sportowcom i ich trenerom za tegoroczne osiągnięcia.

Wyrazem podziękowania były „koperty”, których zawartość została jednak tajemnicą. Wicewojewoda wręczał je osobiście każdemu trenerowi i zawodnikowi.

Młodych sportowców pytano w jaki sposób udaje im się pogodzić szkołę z uprawianiem sportu? Wiadomo, że jest to uciążliwe, choćby ze względu na brak wolnego czasu. Oto jedna z odpowiedzi: — Sport ma ogromne znaczenie dla każdego, kto go uprawia, m.in. pozwala poznać smak porażki i zwycięstwa, a już na pewno nie jest przeszkodą w nauce.

Wręcz przeciwnie. Tak się akurat składa, iż ci, którzy mają najlepsze wyniki w sporcie, osiągają najlepsze wyniki w nauce.

W tym roku sportowcom naszego województwa przyznano 11 medali: 3 złote, w tym 1 w pływaniu i 2 w szermierce, 2 srebrne — 1 w szabli i 1 w lekkoatletyce, 6 brązowych — 2 w pływaniu, 1 w boksie i 3 w lekkoatletyce.

Wyróżnieni sportowcy: Tomasz Gałka — biegi przełajowe — ŁKS MARATON Turek, Marcin Panfil — skok w dal — ŁKS MARATON Turek, Marzena Nowicka — 7- bój — ŁKS MARATON Turek i Paweł Podlas — boks — MKS ZAGŁĘBIE Konin

Wyróżnieni trenerzy: Mirosław Panfil — lekkoatletyka, ŁKS MARATON — Turek, Albin Zańko — lekkoatletyka — ŁKS MARATON — Turek i Waldemar Szygenda — boks — MKS ZAGŁĘBIE — Konin.

Sylwia Michalska

Ogłoszenia bezpłatne

Jeżeli szukasz ludzi do pracy, zgłoś się do nas. Twoją ofertę zamieścimy bezpłatnie.

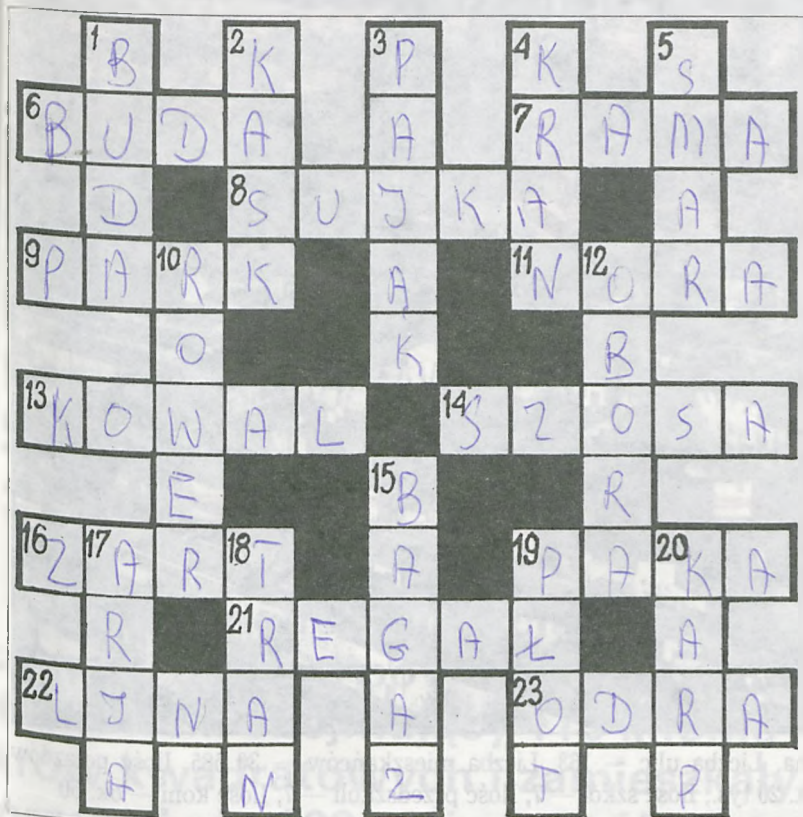
Echo Turku

EXPORT — IMPORT
HURTOWNIA
„FINAL”
POLECA
 FF kurtki dziecięce
 FF obuwie zimowe
 FF konfekcję, zabawki
 FF bombki choinkowe
 Zapraszamy od 8-16, Turek
 ul. Komunalna 6 (tel. 43-20 wew. 20)

DZIEKUJEMY
 wszystkim osobom,
 instytucjom,
 organizacjom
 i firmom,
 które
 bezinteresownie
 udzieliły pomocy
 w promocji
„Echa Turku”

Sprzedam pianino w bardzo dobrym stanie. Wiadomość: Turek tel. 26-64.

od 20 listopada do 3 grudnia

POZIOMO:

6. mieszkanie psa, 7. oprawa do obrazu, 8. wybiera się za morze, 9. ogród z ławkami i alejami spacerowymi, 11. mieszkanie borsuka, 13. podkuwa konie, 14. szeroka droga, 16. figiel, 19. duża paczka, 21. mebel na książki, 22. gruby sznur, 23. choroba zakaźna lub rzeka.

PIONOWO:

1. wóz do przewożenia różnych ciężarów, 2. ochrona głowy motocyklisty, 3. tka pajęczynę, 4. leci z niego ciepła lub zimna woda, 5. używany jest do natłuszczenia

części maszyn, sprzętu sportowego, 10. dwukołowy pojazd poruszany siłą mięśni nóg, 12. mieszkanie krów, 15. walizki zabrane w podróż, 17. utwór solowy wykonany przez śpiewaka operowego, 18. z tłuszczu wieloryba, 19. ogrodzenie, 20. wigilijna ryba.

Rozwiązania prosimy nadsyłać pod adresem redakcji tylko na kartkach pocztowych z naklejonym kuponem „Krzyżówka dla dzieci nr 1” (tylko te wezmą udział w losowaniu nagród), do końca listopada 1991 r. Na zwycięzcę czekają klocki LEGO.

i szejkat nad Zatoką Perską, 8. bliiski z lat szkolnych lub z pracy, 9. nośna zdolność.

Rozwiązania prosimy nadsyłać pod adresem redakcji, tylko na kartkach pocztowych z naklejonym kuponem „LOGOGRYF NR 1” (tylko te wezmą udział w losowaniu nagród) do końca listopada br.

Pomiędzy Czytelników, którzy nadesłali poprawne rozwiązania, rozlosujemy bon wartości 100.000zł.

BARAN: (21.03.—20.04.): Jesteś na dobrej drodze. Zielone światło przed Tobą, ale ... czy zapiałeś pasy? Nie szukaj kłopotów finansowych — przyjdą same.

BYK (21.04.—21.05.): Musisz zaryzykować, może zostaniesz zauważony. Pewność siebie należy zdobyć i ... pielęgnować.

BLIŹNIĘTA (22.05.—21.06.): Tydzień pełen emocji. Nie zapomnij o rodzinie, która czeka ze stoickim spokojem, aż ustaną wybuchy Twoich spontanicznych uczuć.

RAK (22.06.—22.07.): Miłość? Chęć odegrania się? Pod koniec tygodnia sprawa się rozjaśni. Uważaj, aby nie wyblakła.

LEW (23.07.—22.08.): Nic dwa razy się nie zdarza, więc nie bój się i przestań oszczędzać i tak nie wyczerpiesz asortymentu przeżyć.

PANNA (23.08.—22.09): Wspaniały początek tygodnia, Twoja witalność osiągnie szczyt. Ale pamiętaj, że od szczytu często droga wiedzie w depresję.

WAGA (23.09.—22.10): Wiele spraw przyjmie inny, niż się spodziewasz obrót, dlatego przygotuj kilka wariantów i nie daj się zaskoczyć.

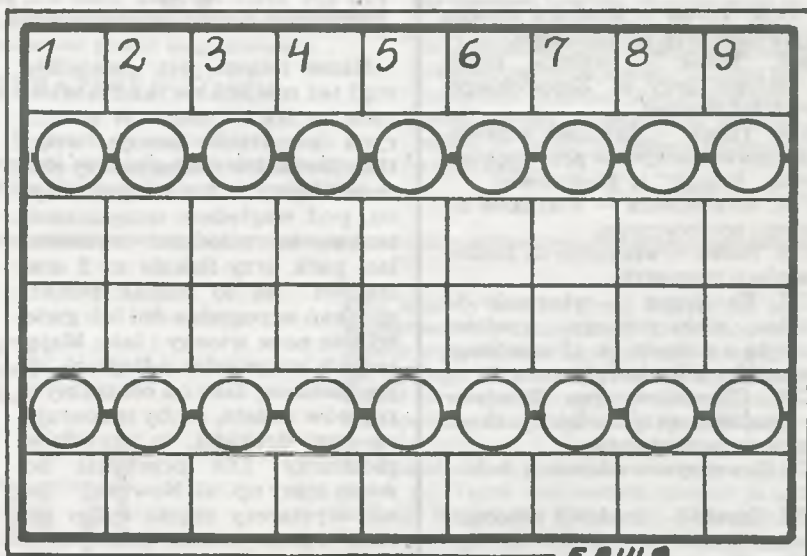
SKORPION (23.10.—22.11.): Zastanów się co robisz. Twoje sumienie nie jest z gumy — może nie wytrzymać próby rozciągania.

STRZELEC (23.11.—21.12.): Wszystko w Twoich rękach. Oby nie okazało się, że masz dwie lewe. Sprawdź to dokładnie.

KOZIOROŻEC (22.12.—20.01.): Nic ciekawego się nie wydarzy. Nie przejmuj się — jesteś częścią przyrody, więc musisz kiedyś odpocząć.

WODNIK (21.01.—20.02.): Fascynujące zakończenie tygodnia. Nie zapomnij jednak, że właściwa ocena wroga to połowa wygranej.

RYBY (21.02.—20.03.): Nie narzekaj — zniechęcasz do siebie otoczenie. Kłopoty z sercem? Zastanów się jakie mają podłoże.

LOGOGRYF NR 1

Odgadnąć wyrazy o niżej podanym znaczeniu i wpisać je do pionowych kolumn figury. Dwa poziome rzędy liter, czytane kolejno utworzą rozwiązanie

Znaczenie wyrazów:

1. dokument, załącznik, 2. używana np. w łóżyskach ślizgowych, 3. miasto w pñ. — wsch. Chorwacji, 4. powtarzający się odgłos, 5. ogół zwierząt domowych, 6. składnik bielizny pościelowej, 7. miasto

ECHO TURKU : pismo spraw lokalnych, dwutygodnik.
ADRES REDAKCJI: Turek 62-700 ul. Kolska Szosa 28 p. 28 tel/ fax 43-64.
WYDAWCA: PPH Konimpex 62-500 Konin, Al. 3 Maja 35.
BIURO OGŁOSZEŃ: Plac Wojska Polskiego 20.
REDAGUJE ZESPÓŁ: Mariusz Krzyżaniak, Sylwia Michalska, Joanna Nowicka, Andrzej Piasecki (redaktor naczelny), Krzysztof Piekarski.
AKWIZYCJA: Mariusz Krzyżaniak, Sylwia Michalska.
KOREKTA: Joanna Nowicka.
GRAFIKI: Roman Choinka, Katarzyna Majcherek, Sylwia Michalska, Krzysztof Pawlak.
FOTOREPORTERZY: Andrzej Marzuchowski, Piotr Przekwas.
Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i poprawek w nadsyłanych tekstach. Materiałów nie zamawianych nie zwracamy, za treść ogłoszeń nie odpowiadamy.

Druk — „DANMARKOM” — sp.z.o.o., 61-323 P-ń, Rymanowska 29, tel: 798-077.

Z notatnika dzielnicowego

WYPADKI

W ciągu dwóch tygodni w rejonie Turku wydarzyło się osiem poważnych wypadków. Zginęły dwie osoby, a osiem zostało rannych.

26 października w Tarnowie gm. Brudzew kierowca „Stara”, w trakcie szybkiej jazdy na łuku drogowym wpadł samochodem do rowu i uderzył w drzewo. Rannych zostało dwóch pasażerów z kabiny. U kierowcy stwierdzono 1,8 promila alkoholu we krwi, prokurator wydał nakaz aresztowania.

28 października we wsi Małoszy-na gm. Władysławów kierowca Fiata 125p będąc w stanie nietrzeźwym w trakcie wyprzedzania uderzył w dwie rowerzystki. Jedna z nich zmarła, druga w stanie ciężkim przebywa w szpitalu.

NIETRZEŻWI KIEROWCY

Jest to prawdziwa plaga naszych dróg. Od początku tego roku za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwym zatrzymano już ponad 250 praw jazdy. Do tego należy dodać karty rowerowe, motorowe, karty woźnicy. W ciągu ostatnich dwóch tygodni policja w rejonie turkowskim zatrzymała 16 praw jazdy, za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwym. „Rekordzistą” okazał się Zbigniew W. jadący „Syreną” pod wpływem 3,08 promila alkoholu we krwi.

KRADZIEŻE, WŁAMANIA

21.X. Turek — kradzież roweru z piwnicy przy ul. Lampego,
23.X. Turek — wybicie szyby w sklepie przy ul. Żeromskiego, kradzież skarpet,
26.X. Turek — kradzież przewodów spawalniczych w przedsiębiorstwie „Remak” w Elektrowni,
27.X. Strachowice — włamanie do sklepu spożywczego,
31.X. Turek — włamanie do kiosku na placu targowym,
1.XI. Kawęczyn — włamanie do sklepu elektrycznego, kradzież sprzętu o wartości ok. 17 mln (magnetowidy, telewizory),
2.XI. Chrząblice, gm. Brudzew — kradzież sprzętu elektrycznego z prywatnego garażu,
4.XI Kawęczyn — włamanie do kiosku,
4.XI Turek — kradzież autobusu sprzed bloku przy ul. Osiedle Wyzwolenia 9.

Turek., Powierzchnia miasta — 1 616 ha, Liczba ulic — 163, Liczba mieszkańców — 30 585, Ilość pojazdów zarejestrowanych w okręgu Turek — ok. 20 tys., Ilość szkół — 7, Ilość przedszkoli — 7, Ilość koni — ok. 50

Nasze Rendez — Vous...

Nasze miasto jest niewielkie, stąd też miejsca na randki widoczne są jak na dłoni. W niektórych punktach panuje wręcz tłok. Do takich miejsc należy obecnie Klub „O”. Na drugim miejscu, pod względem uczęszczania turkowska młodzież wymienia las, park przy Szkole nr 2 oraz stadion. Są to jednak punkty spotkań w pogodne dni lub gwiazdziste noce wiosny i lata. Mając jednak na uwadze odległość np. stadionu czy lasu od centralnych rejonów miasta, osoby spacerujące tymi drogami, to prawdziwi piechurzy. Dla przebycia bowiem trasy np. ul. Nowotki — las nie wystarczy często tylko miłość, trzeba jeszcze dobrej kondycji.

Na wyróżnienie zasługują więc Ewa K. i Rafał Z. oraz Baśka M. i Jacek Z., którzy w okresie tegorocznych wakacji przemaszerowali tą drogą prawie 60 razy, czyli codziennie!

Cóż, są również zakochani, którzy pragną łączyć w jednym czasie dwa, jakże różne uczucia. W tym celu, w późnych godzinach nocnych wyruszają z ukochaną osobą na cmentarz. Interesujące jest tylko, dlaczego właśnie tam ściskają się tak „namiętnie”, co trudno zauważyć u nich, spotykając ich na ulicy? Czyżby specyfika tego miejsca tak wspaniale oddziaływała na ich miłość? A może wyzwała w nich jakieś dodatkowe uczucia?!

Nieco inaczej przedstawia się sytuacja naszych zakochanych jesienią, kiedy to coraz mniej pogodnych dni, a gwiazdzistym nocom towarzyszy mróz. Wtedy to najczęściej spotykają się oni w klubach, a nawet, szczególnie ostatnio, w garażach obok Mirandy. Czyżby ci, których wcale nie jest tak niewiele, byli oszczędni, czy raczej mniej wymagający?!

No cóż, może kiedy jest się we dwoje, dla niektórych każde miejsce jest „naj”?

Obserwując jednak niektóre pary, chciałoby się powtórzyć słowa piosenki: „spójrz, jacy śmieszni zakochani...”

Joanna Nowicka

BMW 316 i. Właściciel: Grzegorz Pawlak. Prędkość — 191 km / h, moc — 100 kW, przyspieszenie — 0 — 100 km/h — 12 sekund, pojemność silnika — 1600 (cztery cylindry), system ABS (antyślizgowy), elektryczne ustawienie wysokości świateł w zależności od obciążenia, elektryczna regulacja lusterek, podgrzewanie zamków i lusterek, trzy zakresy regulacji siedzenia, antena w tylnej szybie, automatyczne napięcie pasów. Rok produkcji — 1991. Cena 230 mln zł. (a)

Złe wiadomości dla uczniów

Uwaga! Uwaga! Jak dowiedzieliśmy się od dyrektorów wszystkich turkowskich szkół, opału na razie jest pod dostatkiem i lekcje odbywać się będą normalnie. To, że w „dwójce” były skrócone lekcje, spowodowane zostało awarią pieca co. Tak więc, drogie dzieci, teraz dni wolne będą dopiero w ferie. (K.P.)